

provincie **HOLLAND**
ZUID

Lid Gedeputeerde Staten

F. (Floor) Vermeulen
070 441 71 12
f.vermeulen@pzh.nl

A.W. (Adri) Bom-Lemstra
070 441 7087
aw.bom@pzh.nl

Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
6 mei 2020

Ons kenmerk
PZH-2020-738293691

Uw kenmerk

-

Bijlagen
1

Onderwerp

Definitieve beschikking waterzuivering Chemours,
behandeling voorlopige voorziening en planning
revisievergunningen Chemours, DuPont en Dow

Geachte Statenleden,

Met deze brief informeren wij u over een aantal zaken met betrekking tot de dossiers Chemours, DuPont en Dow.

Ambtshalve wijzigingen omgevingsvergunning Chemours

Op 17 december 2019 bent u door ons geïnformeerd over de publicatie van twee besluiten:

1. een definitief besluit voor een ambtshalve wijziging van de vergunning gericht op verlaging van de vergunde emissies naar de lucht;
2. een ontwerpbesluit op een aanvraag van Chemours voor diverse aanpassingen van de waterzuivering, ingebruikname van koelfilters en een verlaging van de vergunde indirecte lozing naar het water.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen
90, 385 en 386 stoppen
dicht bij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Op 17 februari 2020 bent u door ons geïnformeerd dat Chemours beroep heeft ingesteld tegen het onder punt 1 genoemde besluit van de provincie om de emissies naar de lucht te verlagen. Chemours heeft tevens de voorzieningenrechter gevraagd een voorlopige voorziening te treffen. Dat betekent dat het besluit in zijn geheel niet eerder in werking treedt dan nadat de voorzieningenrechter uitspraak heeft gedaan op het verzoek om voorlopige voorziening.

De zittingsdatum voor de behandeling van het verzoek van Chemours om een voorlopige voorziening staat nu ingepland voor 2 juni a.s. Afhankelijk van de daaropvolgende uitspraak van de voorzieningenrechter treedt het besluit al dan niet op korte termijn geheel of gedeeltelijk in werking. Daarna volgt de inhoudelijke bodemprocedure bij de Rechtbank en na afloop daarvan staat nog hoger beroep open bij de Raad van State. Wij zullen u informeren over de uitkomsten van deze procedure(s).

Het onder punt 2 genoemde ontwerpbesluit heeft 6 weken ter inzage gelegen en naar aanleiding van dit ontwerpbesluit is een aantal zienwijzen ontvangen. Deze heeft de DCMR Milieudienst Rijnmond (DCMR) beoordeeld en verwerkt in het definitieve besluit dat op 6 mei 2020 wordt gepubliceerd. Op 7 mei 2020 wordt het besluit ter inzage gelegd.

Tegen dit besluit staat (hoger) beroep open voor belanghebbenden die eerder een zienswijze hebben ingediend of daartoe redelijkerwijs niet in staat waren. Verder kan de inwerkingtreding door middel van een voorlopige voorziening worden geschorst, als daarbij voldoende spoedeisend belang bestaat.

Aangepaste planning revisievergunning

Voorjaar 2018 hebben zowel Chemours als DuPont elk hun formele aanvraag voor een revisievergunning ingediend bij de DCMR. U bent hierover per brief van 19 juni 2018 geïnformeerd. Deze vergunningsherziening beoogt ook de bedrijfsactiviteiten van DuPont, die momenteel nog deel uitmaken van de vergunning van Chemours, af te splitsen en apart te vergunnen.

Sinds 1 april 2019 is Performance Materials Netherlands B.V., een dochter van Dow Benelux B.V. (Dow) de nieuwe drijver van High Pressure Copolymers fabriek (HPC), voorheen de ECP- of P&IP-fabriek. Deze fabriek behoorde voorheen tot de inrichting van DuPont. Dow heeft de DCMR laten weten een zelfstandige omgevingsvergunning te willen aanvragen. Inmiddels is daarvoor in april 2020 een vooroverleg tussen de DCMR en Dow gestart.

Nu Dow een vergunning aanvraagt voor de HPC fabriek, zal DuPont zijn aanvraag uit 2018 moeten wijzigen. Dit heeft tot gevolg dat in ieder geval de planning voor de ontwerpbeschikking voor de revisievergunning van DuPont verschuift. Op basis van de huidige planning verwacht de DCMR de ontwerpbeschikking voor DuPont en Dow eind 2020 te kunnen publiceren. Voor zover mogelijk zal de ontwerpbeschikking voor Chemours al eerder worden gepubliceerd.

Omdat wij voor de emissiereducties naar water en lucht niet afhankelijk wensten te zijn van het tempo van de lopende revisieprocedure hebben wij er eerder voor gekozen om de omgevingsvergunning van Chemours reeds ambtshalve aan te passen. Op die manier bereiken we dat de aangekondigde emissiereducties van diverse PFAS en andere (p)ZZS verbindingen naar water en lucht geen vertraging oplopen als gevolg van de nu noodzakelijke aanpassing in de planning voor de revisievergunning.

Wij vertrouwen erop u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd en blijven u uiteraard op de hoogte houden van de relevante ontwikkelingen.

Hoogachtend,

Mevrouw mr. A.W. (Adri) Bom – Lemstra

F. (Floor) Vermeulen

Bijlagen:

- Kennisgeving en besluit koolfilters afvalwaterlozingen Chemours

Kennisgeving beschikking Chemours Netherlands B.V. (999998499)

Uitgebreide voorbereidingsprocedure

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Onderwerp

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben op 28 september 2018 een aanvraag op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) ontvangen van Chemours Netherlands B.V. voor de inrichting aan de Baanhoekweg 22, 3313 LA Dordrecht.

Het betreft een inrichting voor de productie van synthetische organische polymeren, waaronder onder meer Teflon® PFTE, Teflon® FEP en Viton® polymeer.

De aanvraag omvat de eerste fase voor het onderdeel milieu van een gefaseerde aanvraag om een omgevingsvergunning. De aanvraag betreft de realisatie van een vaste stof verwijderingsinstallatie in combinatie met koolbedden ten behoeve van de verwijdering van FRD902 en FRD903 uit afvalwater alsmede het uitbreiden van de samenstelling van de te lozen afvalwaterstroom met 12 verschillende poly- en perfluoralkylverbindingen (PFAS) waaronder de stoffen perfluoroctaanzuur (PFOA) en fluortelomeersulfonaat (6:2 FTS). De tweede fase omvat het onderdeel bouwen.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben besloten de vergunning te verlenen.

Naar aanleiding van ingekomen zienswijzen is de tekst van de beschikking gewijzigd ten opzichte van de ontwerpbeschikking.

Inzage

U kunt de beschikking en overige van belang zijnde stukken tijdens kantooruren van 7 mei 2020 tot en met 18 juni 2020 op de volgende plaatsen inzien:

- de gemeente Dordrecht, in de hal van het Stadskantoor, Spuiboulevard 300 te Dordrecht (uitsluitend na telefonisch afspraak);
- de gemeente Papendrecht, Markt 22 te Papendrecht (uitsluitend na telefonisch afspraak);
- de gemeente Sliedrecht, in de hal van het gemeentekantoor, Industrieweg 11 te Sliedrecht (uitsluitend na telefonisch afspraak);
- de DCMR Milieudienst Rijnmond, Parallelweg 1 te Schiedam.

Vanwege de maatregelen rondom de Coronavirus-crisis kunnen de stukken alleen op afspraak en uitsluitend op maandag en donderdag tussen 10.00 en 14.00 uur worden ingezien bij de DCMR Milieudienst Rijnmond aan de Parallelweg 1, 3112 NA Schiedam. Afspraken kunt u maken door het sturen

van een e-mail aan info@dcmr.nl of te bellen naar telefoonnummer 010 - 246 80 00.

Indien dit voor u geen uitkomst biedt en de stukken fysiek wilt in zien, verzoeken wij u dit binnen de termijn van de terinzagelegging aan ons kenbaar te maken. Dit kunt u doen per brief aan DCMR, Postbus 843, 3100 AV Schiedam of per e-mail via info@dcmr.nl. Wij zullen hierop in contact met u treden om met u op zoek te gaan naar een pragmatische oplossing waarbij u alsnog de mogelijkheid wordt geboden om op de (ontwerp)beschikking te kunnen reageren.

Beroep

Binnen zes weken, ingaande de dag na de eerste dag van de terinzagelegging van de beschikking, kan bij de Rechtbank Den Haag, Sectie bestuursrechtspraak, Postbus 20302, 2500 EH Den Haag, beroep worden ingesteld door:

- belanghebbenden die zienswijzen hebben ingebracht tegen de ontwerpbeschikking;
- de adviseurs die advies hebben uitgebracht over het ontwerp van de beschikking;
- belanghebbenden die bezwaar hebben tegen de wijzigingen in de beschikking ten opzichte van de ontwerpbeschikking;
- belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet verweten kan worden geen zienswijzen te hebben ingebracht tegen de ontwerpbeschikking.

Alleen zij die een beroepschrift hebben ingediend kunnen, bij spoedeisend belang, om een voorlopige voorziening vragen. U richt het verzoek aan de voorzieningenrechter van de sector Bestuursrecht van de rechtbank Den Haag, Postbus 20302, 2500 EH Den Haag. Voor de behandeling van het verzoek is griffierecht verschuldigd.

Inlichtingen

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de DCMR Milieudienst Rijnmond, via info@dcmr.nl onder vermelding van DCMR zaaknummer 999998499.

Beschikking

Chemours Netherlands

Baanhoekweg 22
3313 LA DORDRECHT

Parallelweg 1
Postbus 843
3100 AV Schiedam
T 010 - 246 80 00
F 010 - 246 82 83
E info@dcmr.nl
W www.dcmr.nl

Ons kenmerk

999998499_9999740157

Uw kenmerk

-

Datum

29 april 2020

Contact

info@dcmr.nl

Afdeling

Reguleren en Advies

Bijlagen

Onderwerp

Beschikking

BESLUIT van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

Onderwerp

Op 28 september 2018 hebben wij van Chemours Nederland B.V. (hierna: Chemours) een aanvraag ontvangen om een (gefaseerde) omgevingsvergunning, zoals bedoeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De aanvraag gaat over de locatie aan de Baanhoekweg 22 te Dordrecht. De aanvraag is geregistreerd onder OLO-nummer 3937893.

De aanvraag betreft het onderdeel milieu, verandering.

De aanvraag is de eerste fase van een gefaseerde aanvraag om een omgevingsvergunning voor milieu en heeft betrekking op:

1. het plaatsen en in gebruik nemen van een vaste stof verwijderingsinstallatie (zandfilters, Dissolved Air Flotation (DAF) units en een decanteerinstallatie) in combinatie met actief koolbedden ten behoeve van de verwijdering van FRD902 en FRD903 uit afvalwater;
2. het uitbreiden van de samenstelling van de te lozen afvalwaterstroom met 11 verschillende poly- en perfluoralkyl verbindingen (PFAS), waaronder de stoffen perfluorooctaanzuur (PFOA) en fluortelomeer sulfonaat (6:2 FTS).

De tweede fase zal betrekking hebben op het onderdeel bouwen.

Het betreft een inrichting voor de productie van synthetische organische polymeren, waaronder onder meer Teflon® PTFE, Teflon® FEP en Viton® polymeer.

Besluit

Wij besluiten, gelet op de aanvraag en de hierop gebaseerde overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning en gelet op het gestelde in de Wabo, de eerste fase van de beschikking van de omgevingsvergunning te verlenen voor het veranderen van de inrichting (artikel 2.1, eerste lid, onderdeel e, van de Wabo) door:

1. het plaatsen en in gebruik nemen van een vaste stof verwijderingsinstallatie (zandfilters, DAF units en een decanteerinstallatie) in combinatie met actief koolbedden ten behoeve van de verwijdering van de stoffen FRD902 en FRD903 uit afvalwater; en
2. het uitbreiden van de samenstelling van de te lozen afvalwaterstroom met 11 verschillende poly- en perfluoralkyl verbindingen (PFAS), waaronder de stoffen perfluorocanzuur (PFOA) en fluortelomeer sulfonaat (6:2 FTS).

Aan deze eerste fase van de beschikking van de omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden.

De aanvraag en alle daarbij ingediende stukken maken onderdeel uit van deze eerste fase van de beschikking voor een omgevingsvergunning, tenzij de aan de vergunning verbonden voorschriften en/of gewaarmerkte bescheiden anders bepalen.

Wij besluiten tevens om op grond van artikel 2.11, tweede lid, van het Activiteitenbesluit, ambtshalve maatwerkvoorschriften te stellen ten aanzien van het opstellen van een onderzoeksvoorstel en het uitvoeren van een nulsituatie bodemonderzoek, te weten voorschriften 4.1.1, 4.1.2 en 4.1.3 en deze voorschriften voor te bereiden met de uitgebreide voorbereidingsprocedure zoals bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Gelet op artikel 3:15, tweede lid, van de Awb, bepalen wij dat daarbij eenieder de gelegenheid wordt geboden om hun zienswijze op de ontwerpmaatwerkvoorschriften naar voren te brengen.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

bureauhoofd afdeling Reguleren en Advies DCMR Milieudienst Rijnmond
Omdat we dit document digitaal vaststellen, staat er geen handtekening in.

Inwerkingtreding en rechtsmiddelen

De omgevingsvergunning wordt in fasen verleend. De beschikkingen voor beide fasen treden gezamenlijk in werking en vormen één omgevingsvergunning. Dit vindt plaats op het moment dat beide beschikkingen, afzonderlijk gezien, in werking kunnen treden. In onderhavig geval zal dat op het moment zijn dat de termijn voor het indienen van een beroepschrift is verstreken voor de beschikking op de tweede fase (uitgezonderd eventuele voorlopige voorzieningen).

Het besluit tot vaststellen van maatwerkvoorschriften treedt in werking nadat de termijn voor het indienen van een beroepschrift is verstreken.

Beroep

De termijn voor het indienen van een beroepschrift vangt aan met ingang van de dag na de dag dat het besluit ter inzage is gelegd en duurt zes weken. Indien belanghebbenden beroep willen aantekenen, dient hun beroepschrift in tweevoud te worden ingediend bij de sector Bestuursrecht van de rechtbank Den Haag, Postbus 20302, 2500 EH Den Haag. Het beroepschrift heeft geen schorsende werking.

Voorlopige voorziening

Indien u of derde belanghebbenden er tevens veel belang bij hebben dat dit besluit niet in werking treedt, dan kan een voorlopige voorziening worden gevraagd bij de voorzieningenrechter van de sector Bestuursrecht van de rechtbank Den Haag, Postbus 20302, 2500 EH Den Haag.

Het verzoek om voorlopige voorziening schorst de werking van het bestreden besluit.

U kunt ook digitaal een verzoek om een voorlopige voorziening en/of beroepschrift indienen bij bovengenoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de voorwaarden. Voor de behandeling van het verzoek is griffierecht verschuldigd.

Wij verzoeken u een kopie van het beroepschrift en/of verzoek om een voorlopige voorziening te sturen aan de DCMR Milieudienst Rijnmond, Postbus 843, 3100 AV Schiedam.

Verzonden:

INHOUDSOPGAVE

1.0	AFVALWATER	6
2.0	LUCHT	11
3.0	AFVALSTOFFEN	13
4.0	BODEM	15
	PROCEDURELE OVERWEGINGEN	16
	OVERWEGINGEN EN TOETSINGEN MILIEU	24
	BIJLAGE 1: UITWERKING IMMISSIE TOETS EN SOMBENADERING RIVM.....	60
	BIJLAGE: BEGRIPPENLIJST EN LIJST VAN AFKORTINGEN	61

1.0 AFVALWATER

1.1 Eisen lozen bedrijfsafvalwater

1.1.1

Ter plaatse van het in de aanvraag vermelde Meetpunt 82 (MP 82) mag het bedrijfsafvalwater voor de in onderstaande tabel genoemde verbindingen de daarbij vermelde concentraties en jaarvrachten niet overschrijden.

Verbinding	CAS nummer	Maximale jaarvracht in [kg/jaar]	Maximale concentratie in debiet proportioneel etmaalmonster in [$\mu\text{g/l}$]
FRD [som FRD902 en FRD903]	62037-80-3 en 132525-13-6	2,0	5,00
Perfluorooctaan­zuur [PFOA]	335-67-1	0,04	0,05
Fluortelomeer sulfon­zuur [6:2 FTS]	27619-97-2	0,50	1,00

1.1.2

Ter plaatse van het in de aanvraag vermelde Meetpunt 75 (MP 75) mag het bedrijfsafvalwater voor de in onderstaande tabel genoemde verbindingen de daarbij vermelde concentraties en jaarvrachten niet overschrijden.

Verbinding	CAS nummer	Maximale jaarvracht in [kg/jaar]	Maximale concentratie in debiet proportioneel etmaalmonster in [$\mu\text{g/l}$]
Perfluorbutaansulfonaat [PFBS]	375-73-5	0,002	0,01
Perfluorhexaan­zuur [PFHxA]	307-24-4	0,003	0,04
Perfluorooctaan­ulfonaat [PFOS]	1763-23-1	0,002	0,01
Perfluorheptaan­zuur [PFHpA]	375-85-9	0,002	0,01
Perfluoronaan­zuur [PFNA]	375-95-1	0,003	0,01
Perfluordecaan­zuur	335-76-2	0,005	0,01

[PFDA]			
Perfluorundecaanzuur [PFunDA]	2058-94-8	0,005	0,01
Perfluorpentaaanzuur [PFPA]	2706-90-3	0,005	0,10
Perfluorobutanoaat [PFBA]	375-22-4	0,021	0,10

1.1.3

Aan de in de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2 voorgeschreven maximale jaarvracht wordt voldaan, indien de geloosde vracht van alle in deze voorschriften genoemde verbindingen, berekend volgens voorschrift 1.2.4 tot en met 1.2.6, gesommeerd over vier opeenvolgende kwartalen, niet hoger is dan de in voorschrift 1.1.1 en 1.1.2 genoemde maximale jaarvracht. Bij de bepaling of aan de lozingsnorm voor de jaarvracht van de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2 wordt voldaan mag geen correctie voor meetonzekerheid worden toegepast.

Toelichting:

Het bovenstaande betekent, dat de geloosde jaarvrachten van de verbindingen voor het eerst zal kunnen worden beoordeeld vier kwartalen na het onherroepelijk van kracht worden van de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2. tenzij eerder al sprake is van overschrijding van de jaarvracht.

1.1.4

Aan de in de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2 voorgeschreven maximale concentraties in debiet proportioneel etmaalmonsters wordt voldaan indien, geen van de gemeten of berekende concentraties hoger is dan de in de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2 voorgeschreven concentratie. Bij de bepaling of aan de lozingsnorm voor de concentratie van de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2 wordt voldaan mag wél een correctie voor meetonzekerheid worden toegepast.

1.2 Controle- en meetvoorziening

1.2.1

De monstername, ten behoeve van de emissiemetingen ter controle van de naleving van de emissie-eisen voor het lozen, zoals bedoeld in de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2, moet worden uitgevoerd volgens NEN 6600-1 en de conservering van het monster moet worden uitgevoerd volgens NEN-EN-ISO 5667-3.

1.2.2

Ten minste eenmaal per week wordt een etmaalmonster geanalyseerd op de in voorschrift 1.1.1 en 1.1.2 genoemde verbindingen door middel van LCMS analyse. Op basis van de samenstelling van het monster, een detectiegrens van 0,5 ng/l, de monstervoorbereiding en de analysemethode wordt voor elke verbinding een rapportagegrens bepaald.

1.2.3

Indien een verbinding in een etmaalmonster, zoals bedoeld in voorschrift 1.2.2, een lagere waarde heeft dan de rapportagegrens, moet voor deze verbinding worden uitgegaan van de rapportagegrens. Voor etmaalmonsters van PFBA waarop een rapportagegrens van 0,2 ug/l van toepassing is, mag, bij de toepassing van voorschrift 1.2.5 en 1.2.6, worden uitgegaan van een rapportagegrens van 0,005 ug/L.

1.2.4

Indien een verbinding in een etmaalmonster, zoals bedoeld in voorschrift 1.2.2, een lagere waarde heeft dan de rapportagegrens, zoals bedoeld in de voorschriften 1.2.2, moet voor de bepaling van de jaarvracht, zoals bedoeld in de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2, voor deze verbinding, in afwijking van de rapportagegrens uit voorschrift 1.2.3, worden uitgegaan van een concentratie i (c_i) die als volgt wordt berekend:

$$C_i = (n-x_i)/n * RG_{gemi}$$

met:

C_i : de concentratie die gebruikt moet worden voor de bepaling van de jaarvracht van een verbinding in een geanalyseerd etmaalmonster, waarvan de gemeten concentratie lager is dan de rapportagegrens voor de verbinding in dat monster.

n : het totaal aantal gemeten etmaalmonsters in vier opeenvolgende kwartalen.

X_i : het totaal aantal monsters in vier opeenvolgende kwartalen, waarvan de gemeten concentratie lager is dan de rapportagegrens voor verbinding i in de in deze periode geanalyseerde etmaalmonsters.

RG_{gemi} : het gewogen gemiddelde van de rapportagegrenzen voor verbinding i in vier opeenvolgende kwartalen.

1.2.5

De jaarvracht van een verbinding wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van de gemeten concentraties van de verbinding in alle etmaalmonsters, met in achtneming van voorschrift 1.2.4, te vermenigvuldigen met het gemiddelde debiet op het lozingspunt waar, conform de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2 gemeten is. De jaarvracht wordt ieder kwartaal bepaald over de afgelopen vier opeenvolgende kwartalen.

1.2.6

In afwijking van de in voorschriften 1.2.1 en 1.2.2 genoemde wijze van bemonstering (inclusief conservering) en analyse, mogen door de drijver van de inrichting afwijkende analysenormen, detectiegrenzen en monitoringsfrequenties worden gebruikt op voorwaarde dat deze analysenormen, grenzen en frequenties gelijkwaardig zijn en dat deze analysenormen, grenzen en frequenties op voorhand schriftelijk door het bevoegd gezag zijn goedgekeurd.

1.3 Registratie

1.3.1

Ten behoeve van de lozingssituatie houdt de drijver van de inrichting de volgende gegevens bij in het registratiesysteem:

- de geloosde hoeveelheid afvalwater per dag op meetpunt MP 82 en meetpunt MP 75;
- de data en de analyseresultaten (inclusief rapportagegrenzen) van monsters die uit een controlevoorziening zijn genomen, zoals bedoeld in voorschrift 0 tot en met 1.2.6;
- de concentratie in elk volume debiet proportioneel etmaalmonster in µg/L per individuele stof/verbinding met bijbehorende detectiegrens van de in voorschrift 1.1.1 en 1.1.2 genoemde verbindingen;
- de data waarop slibresten zijn afgevoerd en de afgevoerde hoeveelheden;
- eventuele bijzonderheden zoals onderhoudswerkzaamheden, incidenten en storingen die invloed kunnen hebben op de waterkwantiteit en/of waterkwaliteit;
- de berekende jaarvracht over de afgelopen vier opeenvolgende kwartalen van elk van de in voorschrift 1.1.1 genoemde verbindingen op meetpunt MP 82;
- de berekende jaarvracht over de afgelopen vier opeenvolgende kwartalen van elk van de in voorschrift 1.1.2 genoemde verbindingen op meetpunt MP 75.

De gegevens in het registratiesysteem moeten ten minste vijf jaar worden bewaard.

1.3.2

De drijver van de inrichting rapporteert ieder kwartaal de berekende jaarvrachten op de meetpunten MP82 en MP 75, alsmede eventuele bijzonderheden, zoals bedoeld in voorschrift 1.3.1.

1.4 Onderzoeksvorschriften Perfluorbutanoaat

1.4.1

vervallen

1.4.2

vervallen

1.5 Minimalisatieverplichting

1.5.1

Elke vijf jaar legt de drijver van de inrichting de volgende informatie voor aan het bevoegd gezag over:

- de mate waarin lozingen van in de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2 genoemde verbindingen naar het water plaats vinden;
- de mogelijkheden om lozingen van deze verbindingen naar het water te voorkomen, dan wel indien dat niet mogelijk is te beperken;
- het al dan niet bestaan van een methode om de aanwezigheid van andere PFAS-verbindingen aan te tonen en een beschrijving van deze methode.
- maatregelen om het ontstaan van andere PFAS-verbindingen dan, die in de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2 genoemd worden, te voorkomen;

De informatie bevat in ieder geval het in hoofdstuk 3.2.2 van de Algemene BeoordelingsMethodiek 2016 (hierna: ABM 2016) gestelde informatie. Deze informatie moet voor het eerst vijf jaar na de inwerkingtreding van deze beschikking worden overgelegd.

1.5.2

De drijver van de inrichting moet continu blijven streven naar het verder minimaliseren van de lozing van de in de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2 genoemde verbindingen (met uitzondering van FRD) op het gemeentelijk riool.

2.0 LUCHT

2.1 Voorkomen en beperken van diffuse emissies vanuit de waterzuivering

2.1.1

De diffuse emissies naar de lucht van de aangevraagde verbindingen bij de installaties waar de aanvraag betrekking op heeft, moeten worden voorkomen of zoveel mogelijk worden beperkt door toepassing van de volgende maatregelen:

- het aantal potentiële emissiebronnen beperken;
- maximalisering van insluitingskenmerken die inherent zijn aan het proces;
- vanaf 1 januari 2023 het toepassen van zeer betrouwbare apparatuur¹;
- vergemakkelijking van onderhoudsactiviteiten door de toegang te waarborgen tot apparatuur waar lekkage mogelijk is;
- zorgen voor welomschreven en uitgebreide procedures voor de bouw en montage van installaties/apparatuur. Dit houdt onder meer in dat bij de montage van flensverbindingen de juiste druk op de pakkingen moeten worden gezet (zie de beschrijving in punt 6.2 van de BBT conclusies van de BREF met betrekking tot Gangbare systemen voor gemeenschappelijke behandeling en beheer van afvalwater en afvalgas in de chemiesector van mei 2016);
- zorgen voor solide procedures voor de inbedrijfstelling en overdracht van installaties/apparatuur overeenkomstig de vereisten van het ontwerp;
- zorgen voor goed onderhoud en tijdige vervanging van apparatuur;
- het gebruik van een risico gebaseerd programma inzake lekdetectie- en reparatie (LDAR);
- voor zover redelijk, diffuse VOS-emissies voorkomen, deze bij de bron opvangen en vervolgens behandelen.

Toelichting

Met betrekking tot punt 2 (maximalisatie van insluitingskenmerken) is maximalisatie tot 1 januari 2023 niet altijd mogelijk. Hier geldt dat dit per punt naar redelijkheid moet worden uitgevoerd.

2.1.2

In aanvulling op voorschrift 2.1.1 moet vanaf 1 januari 2023 de installaties van de vaste stof verwijderingsinstallaties zijn afgedekt en zijn voorzien van een afzuiging naar een actief koolbed of naar een vergelijkbare installatie waarin de aangevraagde verbindingen doelmatig² kunnen worden verwijderd. Onder de installaties van de vaste stof verwijderingsinstallaties worden alle installaties verstaan die nu nog in open verbinding staan met de buitenlucht.

¹ Zeer betrouwbaar apparatuur omvat:

- Kleppen met dubbele afdichtingen;
- magnetisch aangedreven pompen/compressoren/roerinrichtingen;
- pompen/compressoren/roerinrichtingen uitgerust met mechanische afdichtingen in plaats van pakkingen;
- zeer betrouwbare pakkingen (zoals spiraalgewonden pakkingringen) voor kritieke toepassingen;
- corrosiebestendige apparatuur.

² Onder doelmatig wordt hier verstaan gelijkwaardig verwijderingsrendement als een actief koolfilter.

Hieronder vallen in ieder geval de installaties vermeld in afbeelding 2.7b van de aanvraag, te weten:

- Buffers;
- de DAF units;
- de slibopvang;
- de decanteer installatie;
- de vaste stof opvang;
- de zandfilters.

2.1.3

De vijvers 1 en 2 vermeld in de afbeeldingen 2.7b en 2.8c van de aanvraag mogen vanaf 1 januari 2023 alleen in geval van storingen gebruikt worden. Als gevolg van een storing mag:

- vijver 1 per storing maximaal 25.700 m³ afvalwater ontvangen;
- vijver 2 per storing maximaal 25.700 m³ afvalwater ontvangen;

Vergunninghouder registreert met betrekking tot storingen die niet als een ongewoon voorval, zoals bedoeld in titel 17.1 van de Wet milieubeheer, gezien kunnen worden, de:

- datum en tijdstip waarop de storing heeft plaats gevonden;
- de wijze waarop het afvalwater afkomstig vanuit de vijvers na een storing is behandeld inclusief informatie waar uit blijkt hoe lang het leegpompen van de vijvers, zoals benoemd in voorschrift 2.1.4, heeft geduurd.

Toelichting:

Dit bedraagt maximaal 5% van het totale ontwerpdebiet.

2.1.4

Nadat een storing, zoals bedoeld wordt in voorschrift 2.1.1, is opgetreden en één of beide vijvers zijn gevuld met afvalwater moet deze binnen één week zijn leeggepompt, te rekenen vanaf het moment van de storing, waarbij het afvalwater wordt gereinigd volgens de gebruikelijke reinigingsstappen zoals vermeld in afbeelding 2.7b van de aanvraag. Na het leegpompen mag de betreffende vijver(s), ter voorkoming van het opbollen en beschadigen van de vijverfolie, uitsluitend worden gevuld met drinkwater of afvalwater dat gezuiverd is in actief koolbedden.

3.0 AFVALSTOFFEN

3.1 Registratie

3.1.1

De drijver van de inrichting registreert, door middel van een (schriftelijke) rapportage, in aanvulling op artikel 10.38 van de Wet milieubeheer:

- Afvalstoffen die de in voorschrift 1.1.1 (met uitzondering van FRD) en 1.1.2 opgenomen verbindingen bevatten;
- Het gehalte van de in voorschrift 1.1.1 (met uitzondering van FRD) en 1.1.2 opgenomen verbindingen in afvalstoffen.

3.1.2

Het gehalte aan de in voorschriften 1.1.1 en 1.1.2 opgenomen verbindingen, zoals bedoeld in voorschrift 3.1.1, moet eenmalig door middel van meting, of door een op voorhand schriftelijk door het bevoegd gezag goedgekeurde gelijkwaardige wijze van bepalen, worden vastgesteld. De meting of bepaling moet zodanig worden uitgevoerd dat eenduidig kan worden bepaald hoeveel van de in voorschrift 1.1.1 en 1.1.2 opgenomen verbindingen in een afvalstroom aanwezig zijn. De meting of bepaling moet binnen zes maanden na het inwerking treden van dit besluit zijn uitgevoerd.

Toelichting

Onder eenduidig wordt verstaan dat, met in acht neming van de onzekerheidsmarge van de meting of bepaling, een betrouwbaar en representatief beeld van de hoeveelheid van de in de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2 opgenomen verbindingen in de afvalstoffen, verkregen kan worden. Dit betekent dat in de praktijk meestal gebruik zal worden gemaakt van kentallen en bandbreedtes. Zo kan bijvoorbeeld voor koolfilters, op basis van doorzet en standtijd een betrouwbare indicatie verkregen worden van het gehalte aan van de in de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2 opgenomen verbindingen. Voor andere afvalstromen, bijvoorbeeld met weinig van de in de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2 opgenomen verbindingen, moet het gehalte van de in de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2 opgenomen verbindingen geschat worden op grond van bijvoorbeeld procescondities.

3.1.3

De drijver van de inrichting stelt procedures op waarin zij per afvalstof aangeeft op welke wijze de gehalten aan de in voorschrift 1.1.1 en 1.1.2 opgenomen verbindingen gemeten of bepaald worden. Hierin moeten de aspecten die in voorschrift 3.1.2 zijn genoemd, worden opgenomen. De procedures moeten binnen drie maanden na het inwerking treden van dit besluit zijn opgesteld, en ter goedkeuring aan het bevoegd gezag worden overgelegd. Bij afkeuring dient het voorgaande opnieuw te worden gevolgd binnen de in de afkeuringsbrief gestelde termijn. De procedures moeten daarna telkens indien nodig worden geactualiseerd en tevens worden goedgekeurd door het bevoegd gezag.

Toelichting:

De procedures leiden er toe dat in de inrichting een inzichtelijk overzicht aanwezig is van de wijzen of methodes van bepaling of meting van de gehalten van de in voorschrift 1.1.1 en 1.1.2 opgenomen verbindingen. De diepgang van de wijzen van bepaling of meting staan in verhouding tot de gehanteerde onzekerheidsmarges.

3.1.4

In de rapportage in het milieujaarverslag met betrekking tot de hoeveelheden afvalstoffen die de inrichting tijdens het rapportagejaar hebben verlaten, rapporteert de drijver van de inrichting tevens de hoeveelheden van de in de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2 opgenomen verbindingen. Daarbij worden ook de verwerkingsmethode en de bestemming van de afvalstoffen vermeld.

3.1.5

De voorschriften 3.1.1 tot en met 3.1.4 hebben uitsluitend betrekking op afvalstoffen die vrij komen uit installaties die zijn aangevraagd en zijn vergund krachtens de omgevingsvergunning van 28 september 2018 met OLO-nummer 3937893 en kenmerk 999998499_9999740157.

3.2 Afvalscheiding

3.2.1

De drijver van de inrichting is verplicht de volgende afvalstromen te scheiden, gescheiden te houden en gescheiden aan te bieden dan wel zelf gescheiden af te voeren:

- a. met de in voorschrift 1.1.1 en 1.1.2 opgenomen verbindingen verzadigd actief kool; en
- b. vaste bestanddelen in water afkomstig van de vaste stof-verwijderingsinstallatie.

3.3 Opslag van afvalstoffen

3.3.1

De op- en overslag en het transport van de in voorschrift 3.2.1 genoemde afvalstoffen moeten zodanig plaatsvinden dat zich geen afval in of buiten de inrichting kan verspreiden. Mocht onverhoopt toch verontreiniging van het openbaar terrein rond de inrichting plaatsvinden, dan moeten direct maatregelen worden getroffen om deze verontreiniging te verwijderen.

3.3.2

De verpakking van de in voorschrift 3.2.1 genoemde afvalstoffen moet zodanig zijn, dat:

- a. niets van de inhoud uit de verpakking kan ontsnappen;
- b. het materiaal van de verpakking niet door gevaarlijke stoffen kan worden aangetast, dan wel met die gevaarlijke stoffen een reactie kan aangaan dan wel een verbinding kan vormen;
- c. deze tegen normale behandeling bestand is;
- d. deze is voorzien van een etiket, waarop de gevaarlijke stof en de gevaarsaspecten hiervan duidelijk tot uitdrukking komen.

4.0 BODEM

4.1 Nulsituatie bodem

4.1.1 *Onderzoeksvoorstel nulsituatie bodem*

Ten minste zes weken voorafgaand aan de uitvoering van het in voorschrift 4.1.3 bedoelde nulsituatieonderzoek, doch in ieder geval binnen zes weken na inwerkingtreding van dit maatwerkvoorschrift, moet een onderzoeksopzet voor het nulsituatieonderzoek ter goedkeuring worden ingediend aan het bevoegd gezag. Uit dit onderzoeksopzet moet in ieder geval blijken dat het resultaat van het uit te voeren nulsituatieonderzoek een representatief beeld van de nulsituatie zal geven.

4.1.2

Het nulsituatieonderzoek, zoals bedoeld in voorschrift 4.1.3, mag pas worden uitgevoerd als het onderzoeksvoorstel, zoals bedoeld in voorschrift 4.1.1, schriftelijk is goedgekeurd door het bevoegd gezag.

4.1.3 *Nulsituatieonderzoek*

Binnen drie maanden na het van kracht worden van dit voorschrift, moet ter vaststelling van de kwaliteit van de bodem als referentiesituatie een bodemonderzoek, zoals bedoeld in artikel 2.11, vierde en achtste lid, van het Activiteitenbesluit, met betrekking tot de aangevraagde activiteiten zijn uitgevoerd en moet de rapportage daarvan ter goedkeuring zijn ingediend bij het bevoegd gezag. Het bodemonderzoek moet het in voorschrift 4.1.1 bedoelde onderzoeksvoorstel in acht nemen. Dit voorschrift wordt van kracht nadat het onderzoeksvoorstel, zoals bedoeld in lid 4.1.1 is goedgekeurd zoals bedoeld in voorschrift 4.1.2.

Toelichting:

Gelet op artikel 2.11, vierde en achtste lid, van het Activiteitenbesluit moet het onderzoek zijn gebaseerd op de NEN 5740 'Onderzoekstrategie vaststelling nulsituatie bij een toekomstige bodembelasting' en afgestemd zijn op de toegepaste stoffen en een deugdelijke bodemrisico-inventarisatie zoals bedoeld in de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB).

Het onderzoek en rapport moeten worden uitgevoerd onderscheidenlijk worden opgesteld door een persoon of een instelling die daartoe beschikt over een erkenning op grond van het Besluit bodemkwaliteit. De monsterneming en analyse van de monsters moet zijn uitgevoerd overeenkomstig NEN 5740. Ter zake van de uitvoering van het bodemonderzoek kunnen - binnen 3 maanden nadat voornoemde rapportage is overgelegd - nadere eisen worden gesteld door het bevoegd gezag; inhoudende dat meerdere monsternemingen of analyses moeten worden verricht, indien dit op grond van de overgelegde hypothese(n) en onderzoeksstrategie noodzakelijk blijkt.

Voorschriften 4.1.1, 4.1.2 en 4.1.3 zijn maatwerkschriften op grond van artikel 2.11, tweede lid, van het Activiteitenbesluit.

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Huidige vergunningssituatie

Voor de inrichting zijn eerder de onderstaande vergunningen en/of ontheffingen verleend dan wel meldingen geaccepteerd:

Soort vergunning	Datum	Kenmerk	Onderwerp
Revisievergunning*	3 oktober 2013	2013023603	Revisievergunning voor een inrichting voor de productie van synthetische organische polymeren gelegen aan de Baanhoekweg 22 te Dordrecht.
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder a en e Wabo)	4 juli 2013	2013020293	Aanleg stoom- en condensaatretourleidingen van HVC naar DuPont met ketelhuis, stoomgenerator. Aanleg aansluiting op stadsverwarming en uitgebruikname stoomketel 3
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder a en e Wabo)	20 maart 2014	2014008280	Lossen 100% HCl
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder a en e Wabo)	22 juli 2014	2014020781	Aanpassen schoonmaakplaats UF membranen (Teflon® fabrieken)
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder a en e Wabo)	11 augustus 2014	2014023635	Plaatsen schuimhuis (Delrin® fabriek)
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder e Wabo)	8 januari 2015	2014037329	Vervangen van de huidige doseerinstallatie van zoutzuur (33%) door een doseerinstallatie van zwavelzuur (96%) op het koelsysteem van de Freon® fabriek
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder e Wabo)	27 januari 2015	2015001976	Toepassen in het productieproces van de milieuvriendelijker hulpstof P1010 ter vervanging van gefluorideerde hulpstoffen (Teflon® PTFE fabriek)
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder e Wabo)	19 juni 2015	2015016428	Vervangen van een ondergrondse leidingstraat

e Wabo)			waar leidingen met 34% aqHCl en 28% aqHF in liggen ten behoeve van het laden van spookketelwagens of ISO-containers door een leidingbrug
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder b en e Wabo)	11 augustus 2015	Document-identificatie 9999343715	Het verplaatsen van de lozing van het afvalwater van de P&IP fabrieken van lozingspunt WSHD1 naar lozingspunt WSHD4
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder a en e Wabo)	21 augustus 2015	2015022069	Aanpassen extruder G-lijn en op termijn uit bedrijf nemen van extruders D- en E lijnen (Delrin®finishing fabriek)
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder e Wabo)	7 december 2015	D-15-15247633	Het plaatsen van een DAF-unit ter vervanging van een trommelzeef
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder a en e Wabo)	10 februari 2016	D-16-1532780	Het geschikt maken van de chloroform losinstallatie voor het lossen van vrachtwagens en het lossen van ISO containers die per spoor worden aangevoerd
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder a en e Wabo)	9 mei 2016	D-16-1543382	Het plaatsen van een ontstoffingsunit na de L-extruder lijn in de Delrin® finishing afdeling (DFA) om stofdeeltjes uit het product te verwijderen
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder e Wabo)	6 juni 2016	D-16-1575554	Het veranderen van de emissienormen voor de Viton® fabriek
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder a en e Wabo)	25 oktober 2016	D-16-1632462	Het plaatsen van een extra olieafscheider in het bedrijfsrioleringsstelsel
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder e Wabo)	11 april 2017	D-00168191	Uitbreiding van de opslaghoeveelheid van organische peroxiden bij de Teflon®PTFE fabriek
Ambtshalve wijziging (ex. Art.2.31, eerste lid onder b Wabo)	18 april 2017	D-17-1658300	Ambtshalve wijziging voorschriften met betrekking tot de lozing en/of emissie van de stoffen FRD903 en E1
Wijziging op verzoek (ex. Art.2.31, tweede lid	24 april 2017	D-17-1659119	Het intrekken van de vergunde activiteit 'verbranden van

onder b Wabo)			supernate in de thermal converter'
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder e Wabo)	24 mei 2017	D-00170002	Het wijzigen van de verpakkingseenheden van Opteon-producten op het logistiek container centrum (LCC)
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder warmtekrachtcentrales a en e Wabo)	8 juni 2017	D-17-1664428	Het vervangen van twee warmtekrachtcentrales (WKK's) door twee boilers met twee stookinstallaties
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder a en e Wabo)	20 juli 2017	999948931_ 9999328947	Het vervangen van de stalen opslagtank P-FB09 voor waterige HF (waterstoffluoride) stromen door een nieuwe, van vergelijkbare grootte, kunststof tank
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder a Wabo)	9 augustus 2017	999948928_ 9999335464	Bouwen van een bouwwerk voor het installeren van equipment inclusief alle benodigde voorzieningen voor een alternatieve productielijn (extruder) in de Teflon® FEP.
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder e Wabo)	9 augustus 2017	999950095_ 9999336495	Het gebruik van de extruder in de Teflon® FEP fabriek
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder e Wabo)	16 augustus 2017	999948929_ 9999336735	Wijziging betreft een verruiming van de geluidruimte
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder e Wabo)	12 oktober 2017	999956049_ 9999353084	Het maken van een nieuwe aansluiting (schakelaar en transformatorstation) voor het reeds aanwezige (en reeds vergunde) Warmte Overdracht Station (WOS).
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder e Wabo)	27 februari 2018	999971898_ 9999409119	Het op- en overslaan van klein verpakkingen van acht additieven in een nieuwe brandveilige opslagvoorziening, ten behoeve van de Viton® polymeer fabriek
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder a Wabo)	25 mei 2018	999978769_ 9999451799	Het plaatsen van een hekwerk inclusief groenvoorziening
Veranderingsvergunning	28 mei 2018	999973218_	Betreft het tijdelijk uitvoeren van

(ex. art. 2.1, lid 1 onder e Wabo)		9999406311	proefnemingen in de Teflon™ FEP fabriek
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder e Wabo)	22 juni 2018	999973477_ 9999446931	Het ompakken van de nieuwe stof Opteon™ 1100 vanuit ISO containers naar ton tanken, drums en cilinders met behulp van de reeds bestaande en vergunde installatie in de afdeling Loading & Blending
Veranderingsvergunning (ex. art. 2.1, lid 1 onder a en e Wabo)	22 juni 2018	999980771_ 9999442459	Het vervangen van twee opslagtanks voor waterig zoutzuur door twee nieuwe opslagtanks (West en Oost Aq. HCL tanks)
Ambtshalve wijziging (ex art. 2.31, lid 1, b en art. 2.31, lid 2, b Wabo)	22 oktober 2018	999984313_999 9498456	Het beperken van de maximale jaarvracht voor de indirecte lozing van FRD

De hierboven genoemde vergunning waar een * bij staat, is volgens de Invoeringswet Wabo gelijkgesteld aan een omgevingsvergunning voor onbepaalde tijd.

Bevoegd gezag

De hoofdactiviteiten van de inrichting vallen volgens bijlage I, onderdeel C van het Bor onder:

- categorie 1.3 onder a: meer dan 15 MW geïnstalleerd motorisch vermogen;
- categorie 1.3 onder b: meer dan 50 MW geïnstalleerd thermisch vermogen;
- categorie 4.3 onder a. sub 13: productie van meer dan 5 kiloton synthetische organische polymeren per jaar of meer;
- categorie 4.3 onder c: productie van meer dan 1 kiloton gehalogeneerde organische verbindingen per jaar of meer;
- categorie 28.1 onder b: bewerken, verwerken, vernietigen of overslaan van afvalstoffen;
- categorie 28.4. onder c onder 2: verwerken van buiten de inrichting afkomstige gevaarlijke afvalstoffen.

Daarnaast betreft het een inrichting waartoe een IPPC-installatie behoort en waarop het Besluit risico's zware ongevallen 2015 van toepassing is.

Daarom zijn wij op grond van artikel 2.4 van de Wabo juncto artikel 3.3, eerste lid van het Bor het bevoegd gezag in het kader van de Wabo.

Procedure

De besluitvormingsprocedure is uitgevoerd overeenkomstig het bepaalde in paragraaf 3.3 van de Wabo, de uitgebreide voorbereidingsprocedure.

Wij hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de beslistermijn te verlengen met zes weken zoals bedoeld in artikel 3.12, achtste lid, van de Wabo.

Adviezen

In de Wabo en het Bor worden bestuursorganen vanwege hun specifieke deskundigheid of betrokkenheid aangewezen als adviseur.

Gelet op het bepaalde in artikel 2.26, eerste en derde lid, van de Wabo, alsmede de artikelen in § 6.1 van het Bor, hebben wij de volgende instanties/bestuursorganen de gelegenheid geboden om te adviseren op dit besluit:

- Burgemeester en wethouders van Dordrecht;
- Waterschap Hollandse Delta;
- Rijkswaterstaat;
- Inspectie Leefomgeving en Transport.

Daarnaast hebben wij de volgende bestuursorganen de gelegenheid geboden om te adviseren op dit besluit:

- Burgemeester en wethouders van Papendrecht;
- Burgemeester en wethouders van Sliedrecht.

Verder hebben wij de volgende drinkwaterbedrijven de gelegenheid geboden om te adviseren op dit besluit:

- Oasen Drinkwater;
- Evides Waterbedrijf.

Naar aanleiding hiervan hebben wij op 6 november 2019 advies ontvangen van Rijkswaterstaat, op 10 oktober 2019 van de gemeente Sliedrecht, op 14 oktober 2019 van de gemeente Papendrecht en op 14 oktober 2019 van de gemeente Dordrecht en op 25 maart 2019 en 23 oktober 2019 van Waterschap Hollandse Delta. Hieronder vatten wij de uitgebrachte adviezen samen, en geven onder elk advies onze reactie.

Ter voldoening aan het bepaalde in de Wabo en afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht heeft het ontwerpbesluit voor een ieder ter inzage gelegen van 19 december 2019 tot en met 29 januari 2020. Naar aanleiding hiervan zijn adviezen ingediend door:

- de gemeente Sliedrecht op 22 januari 2020;
- de gemeente Papendrecht op 22 januari 2020;
- de gemeente Dordrecht op 27 januari 2020.

Tevens zijn zienswijzen ingediend door:

- DuPont de Nemours op 24 januari 2020;
- Chemours Netherlands B.V. op 29 januari 2020.

In de paragraaf adviezen en zienswijzen vatten wij de uitgebrachte adviezen en zienswijzen samen en geven onder elk advies onze reactie.

Wij hebben aanpassingen doorgevoerd voor de onderwerpen afvalwater, lucht en afvalstoffen. Tevens zijn de voorschriften uit hoofdstuk 1.4. komen te vervallen en hebben wij redactionele aanpassingen doorgevoerd ter verduidelijking.

Volledigheid en ontvankelijkheid

Volgens artikel 2.7, eerste lid, van de Wabo dient de aanvrager er voor zorg te dragen dat de (gefaseerde) aanvraag (uiteindelijk) betrekking heeft op alle activiteiten die onlosmakelijk met elkaar samenhangen. Mede gelet op de in fase 2 aan te vragen onderdeel 'bouwen' is ons niet gebleken dat er onlosmakelijke onderdelen in de aanvraag ontbreken.

De aanvraag heeft betrekking op de activiteit milieu, en is de eerste fase van een gefaseerde aanvraag om een omgevingsvergunning.

De aanvraag is getoetst aan de indieningsvereisten uit de ministeriële Regeling omgevingsrecht (Mor) en op inhoud beoordeeld. Daarbij is gebleken dat een aantal gegevens ontbrak.

Bij de beoordeling van de aanvraag is tevens gebleken dat de activiteit 'bouwen van een bouwwerk' onderdeel uitmaakt van het project en dat zij onlosmakelijk is verbonden met de bovengenoemde activiteit. Deze activiteit is als tweede fase aangevraagd.

Wij hebben de aanvrager per brief van 13 december 2018 in de gelegenheid gesteld om aanvullende gegevens te leveren voor de aspecten geluid, bodem, water en afvalstoffen. Op 21 december 2018 hebben wij van de aanvrager bericht ontvangen dat vanwege de lastige geluidsproblematiek de gevraagde geluids informatie niet eerder kan worden verstrekt dan 1 februari 2019. In onze brief van 9 januari 2019 hebben wij de aanvultermijn verlengd tot 2 februari 2019. Vervolgens is door ons op 4 februari 2019 een overleg met de aanvrager gepland over de aan de vergunning te verbinden lozingseisen. Vanwege dit overleg is de termijn voor het leveren van aanvullende gegevens opnieuw verlengd met 3 weken vanaf de datum van het overleg van 4 februari 2019. Op 22 februari 2019 hebben wij vervolgens de aanvullende gegevens ontvangen.

De aanvullende gegevens zijn door ons beoordeeld. Uit deze beoordeling is gebleken dat de verstrekte gegevens voor de aspecten water en bodem nog onvoldoende zijn.

Op 22 maart 2019 hebben wij de aanvrager opnieuw per brief in de gelegenheid gesteld om aanvullende gegevens te leveren voor de aspecten water en bodem.

Op 2 april 2019 en 19 april 2019 hebben wij de aanvullende gegevens ontvangen. Op 30 juli 2019 hebben wij aanvrager opnieuw per brief in de gelegenheid gesteld om aanvullende gegevens te leveren. Op 11 september 2019 hebben wij de aanvullende gegevens ontvangen.

De termijn voor het nemen van het besluit is opgeschort tot de dag waarop de aanvraag is aangevuld. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag samen met de aanvullingen volledig is en voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van de activiteit op de fysieke leefomgeving. De aanvraag is zowel volledig als ontvankelijk en daarom in behandeling genomen.

Milieueffectrapportage

Het Besluit milieueffectrapportage is niet van toepassing, omdat de aangevraagde verandering met betrekking tot het plaatsen en in gebruik nemen van een extra emissie reducerende techniek en de lozing van PFAS stoffen niet behoort tot een categorie die is omschreven in onderdeel C of D, van de bijlage, bij het Besluit milieueffectrapportage.

Activiteitenbesluit milieubeheer

In het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn voor bepaalde activiteiten die binnen inrichtingen plaats kunnen vinden, algemene regels opgenomen.

Op vergunningplichtige (type C) inrichtingen kunnen bepaalde artikelen uit het Activiteitenbesluit van toepassing zijn. Dit betekent dat bepaalde voorschriften uit het Activiteitenbesluit en de bijbehorende Activiteitenregeling een rechtstreekse werking hebben en niet in de vergunning mogen worden opgenomen. In de omgevingsvergunning kan van het Activiteitenbesluit worden afgeweken voor zover dat in het Activiteitenbesluit is aangegeven.

De voorschriften die in deze vergunning zijn opgenomen, zijn voorschriften voor aspecten en activiteiten die niet zijn geregeld in het Activiteitenbesluit en de bijbehorende Activiteitenregeling.

De inrichting waarvoor vergunning is aangevraagd, wordt aangemerkt als een type C inrichting. In de aanvraag zijn geen activiteiten opgenomen, zoals genoemd in hoofdstuk 3 van het Activiteitenbesluit en daarin uitputtend geregeld zijn.

Voor het overige is per hoofdstuk, dan wel per afdeling, aangegeven of deze op een type C inrichting van toepassing is. Dit betekent dat ook hoofdstuk 1, afdeling 2.1 tot en met 2.4, 2.10 en 2.11 van hoofdstuk 2 en de overgangsbepalingen uit hoofdstuk 6 van het Activiteitenbesluit van toepassing kunnen zijn.

Gezien de rechtstreekse werking van het Activiteitenbesluit kunnen naast de vergunning uitsluitend aanvullende maatwerkvoorschriften worden opgenomen ten aanzien van deze activiteiten voor zover dat in het Activiteitenbesluit is aangegeven.

Er worden in dit geval aanvullend maatwerkvoorschriften vastgesteld met betrekking tot het aspect bodembescherming. Dit wordt uitgewerkt bij overwegingen en toetsingen milieu.

OVERWEGINGEN EN TOETSINGEN MILIEU

Aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op het veranderen van de werking van een inrichting als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wabo door:

1. het plaatsen en in gebruik nemen van een vaste stof verwijderingsinstallatie³ in combinatie met actief koolbedden ten behoeve van de verwijdering van FRD902 en FRD903 uit het afvalwater;
2. het uitbreiden van de samenstelling van de te lozen afvalwaterstroom met 11 verschillende poly- en perfluoralkyl verbindingen (PFAS), waaronder de stoffen perfluorooctaanzuur (PFOA) en fluortelomeer sulfonaat (6:2 FTS).

In de PTFE-, FEP- en Elastomeren fabrieken van Chemours ontstaan afvalwaterstromen die gefluoreerde koolwaterstoffen (verschillende PFAS-verbindingen waaronder FRD) bevatten. De stromen met een hoge concentratie FRD worden eerst geleid naar een FRD-terugwininstallatie en vervolgens naar een bezink en flotatie-unit (BFU). De stromen met een lage concentratie FRD komen eveneens in de BFU deels via actief koolbedden. Van hieruit vindt via bezinkvijvers lozing plaats, via het gemeentelijk riool, op de rioolwaterzuiveringsinstallatie Dordrecht van het Waterschap Hollandse Delta.

Ten behoeve van een effectievere verwijdering van FRD uit deze afvalwaterstromen heeft Chemours proefnemingen uitgevoerd met actief koolbedden. De resultaten zijn positief, maar het systeem behoeft nog optimalisatie. Om voortijdige verstopping van de koolbedden te voorkomen zal daarom nog een vaste stof verwijderingsinstallatie bestaande uit zandfilters, DAF units en een decanteerinstallatie voor de koolfilters worden geplaatst.

Uit de resultaten van de proefneming blijkt dat het afvalwater behalve FRD ook sporen van andere PFAS-verbindingen, waaronder PFOA, bevat. Ondanks de toegepaste zuiveringstechnieken zal een restlozing van PFAS plaatsvinden. Met deze veranderingsvergunning vraagt Chemours tevens de restlozing van deze PFAS-verbindingen aan.

Toetsingskader milieu

De Wabo omschrijft in artikel 2.14 het milieuhygiënische toetsingskader van de aanvraag. Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden.

Bij onze beslissing op de aanvraag hebben wij:

- de aspecten genoemd in artikel 2.14, eerste lid, onder a, van de Wabo betrokken;
- met de aspecten genoemd in artikel 2.14, eerste lid, onder b, van de Wabo rekening gehouden;
- de aspecten genoemd in artikel 2.14, eerste lid, onder c, van de Wabo in acht genomen.

In de onderstaande hoofdstukken lichten wij dit nader toe, waarbij wij ons beperken tot die onderdelen van het toetsingskader die ook daadwerkelijk op onze beslissing van invloed (kunnen) zijn.

³ De vaste stof verwijderingsinstallatie bestaat uit de volgende hoofdverbindingen:

- 2 zakkenfilters;
- 2 zandfilters;
- 2 Dissolved Air Flotation (DAF) units;
- Een decanteerinstallatie;
- Buffers en vaste stofopvang.

Beste beschikbare technieken BBT

In het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu moeten aan de vergunning voorschriften worden verbonden die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk – bij voorkeur bij de bron – te beperken en ongedaan te maken. Daarbij wordt er van uitgegaan dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare technieken (BBT) worden toegepast.

Vanaf januari 2013 moet bij het bepalen van BBT rekening worden gehouden met BBT-conclusies en bij ministeriele regeling aangewezen informatiedocumenten over BBT.

BBT-conclusies betreffen een document met de conclusies over beste beschikbare technieken, vastgesteld overeenkomstig artikel 13, vijfde en zevende lid, van de Richtlijn industriële emissies (definitie in artikel 1.1, eerste lid, van het Bor):

- met BBT-conclusies overeenkomstig artikel 13, vijfde lid, worden BBT-conclusies bedoeld die worden vastgesteld op basis artikel 75, tweede lid, van de Richtlijn industriële emissies (RIE). Dit zijn BBT-conclusies vastgesteld na 6 januari 2011 onder het regime van de RIE;
- met BBT-conclusies overeenkomstig artikel 13, zevende lid, worden de bestaande BREF's bedoeld. Het hoofdstuk uit een BREF waarin de beste beschikbare technieken (BAT hoofdstuk) zijn opgenomen geldt als BBT-conclusies (totdat nieuwe BBT-conclusies overeenkomstig artikel 75, tweede lid zijn vastgesteld).

BBT-conclusies worden door de Europese commissie vastgesteld en bekendgemaakt in het Publicatieblad van de Europese Unie (een uitvoeringsbesluit van de Europese commissie, dat gericht is tot de lidstaten). Zij worden daarom niet meer apart aangewezen in de Regeling omgevingsrecht.

Als op een activiteit of op een type productieproces binnen de inrichting waarvoor een vergunning is aangevraagd, geen BBT-conclusies of informatiedocumenten over BBT van toepassing zijn, of als de van toepassing zijnde BBT-conclusies of informatiedocumenten niet alle mogelijke milieueffecten van de activiteit of het proces behandelen, moet het bevoegd gezag de BBT zelf vaststellen. Hierbij houdt het bevoegd gezag in ieder geval rekening met:

- de toepassing van technieken die weinig afvalstoffen veroorzaken;
- de toepassing van stoffen die minder gevaarlijke zijn dan stoffen of mengsels als omschreven in artikel 3 van de EG-verordening indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels;
- de ontwikkeling, waar mogelijk, van technieken voor de terugwinning en opnieuw gebruiken van de bij de processen in de inrichting uitgestoten en gebruikte stoffen en van afvalstoffen;
- vergelijkbare processen, apparaten of wijzen van bedrijfsvoering die met succes in de praktijk zijn beproefd;
- de vooruitgang van de techniek en de ontwikkeling van de wetenschappelijke kennis;
- de aard, de effecten en de omvang van de betrokken emissies;
- de data waarop de installaties in de inrichting in gebruik zijn of worden genomen;
- de tijd die nodig is om een betere techniek toe te gaan passen;
- het verbruik en de aard van de grondstoffen, met inbegrip van water- en de energie-efficiëntie;

- de noodzaak om het algemene effect van de emissies op en de risico's voor het milieu te voorkomen of tot een minimum te beperken;
- de noodzaak ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor het milieu te beperken.

De op één van deze criteria vastgestelde BBT moet een milieubeschermingsniveau garanderen dat ten minste gelijkwaardig is aan het niveau in de BBT-conclusies.

Concrete bepaling BBT

Binnen de inrichting worden één of meer van de activiteiten uitgevoerd uit bijlage 1 van Richtlijn nr. 2010/75/EU van het Europees parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies. Het gaat om de volgende activiteiten:

- categorie 4.1.f): de fabricage van halogeenhoudende koolwaterstoffen;
- categorie 4.1.h): de fabricage van kunststof materialen (onder meer polymeren).

Uit jurisprudentie met betrekking tot het bepalen van BBT bij het toetsen aan BBT-conclusies bij vergunningverlening is gebleken dat het bevoegd gezag de actualiteit van de BBT-conclusies moet nagaan ten aanzien van de ontwikkelingen van BBT die sinds het vaststellen van de BBT-conclusies hebben plaatsgevonden. Bronnen voor ontwikkelingen ten aanzien van BBT zijn onder andere de drafts van herziene BREF's.

Bij het bepalen van de BBT hebben wij rekening gehouden met de volgende van toepassing zijnde BBT-conclusies:

BBT conclusies	Revisiedatum
Gangbare systemen voor gemeenschappelijke behandeling en beheer van afvalwater en afvalgas in de chemiesector	Mei 2016
Productie van grote hoeveelheden organisch-chemische producten	November 2017

Bij het bepalen van de BBT hebben wij rekening gehouden met de volgende informatiedocumenten over BBT, als aangewezen in bijlage 1 van de Regeling omgevingsrecht (Mor):

- Algemene Beoordelingsmethodiek 2016;
- Handboek Immissietoets 2016.

Verder hebben wij bij het bepalen van de BBT rekening gehouden met het volgende:

- het advies van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat van 15 mei 2018 (kenmerk IENW/BSK-2018/100600 betreffende een advieswaarde GenX in oppervlaktewater);
- Bijlage nota VTH 2018-2021 Omgang met Zeer Zorgwekkende Stoffen en voortgangsrapportage project Zeer Zorgwekkende Stoffen, met kenmerk PZH-2019-700745752 DOS-2017-0003296 d.d. 15-10-2019;
- Handreiking beoordeling van lozingen gericht op bescherming van drinkwaterkwaliteit (hierna: Drinkwatertoets), juni 2018.
- het rapport 'Evaluatie van praktijkonderzoek naar het verwijderen van FRD uit afvalwater, Chemours Nederland B.V.' van 29 september 2018, referentie RPT-02-WT FRD.

- RIVM advies met projectnummer RIVM M/270103/19/AS van 23-08-2019.

Met betrekking tot de bepaling van BBT zijn de aspecten betrokken als genoemd in artikel 5.4, derde lid, van het Bor. Hierbij hebben wij met name het aspect de aard, de effecten en de omvang van de betrokken emissies in ogenschouw genomen.

Toetsingskader maatwerkvoorschriften

Bij het stellen van maatwerkvoorschriften moeten wij in ieder geval betrekken (artikel 8.42, tweede lid, juncto artikel 8.40, tweede lid, van de Wet milieubeheer):

- de bestaande toestand van het milieu, voor zover de inrichting daarvoor gevolgen kan veroorzaken;
- de gevolgen voor het milieu, die de inrichting kan veroorzaken, mede in hun onderlinge samenhang bezien;
- de met betrekking tot de inrichting en de omgeving daarvan redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu;
- de mogelijkheden tot bescherming van het milieu, door de nadelige gevolgen voor het milieu, die de inrichting kan veroorzaken, te voorkomen, dan wel zoveel mogelijk te beperken, voor zover zij niet kunnen worden voorkomen;
- de voor onderdelen van het milieu, waarvoor de inrichting gevolgen kan hebben, geldende milieukwaliteitseisen, vastgesteld krachtens of overeenkomstig artikel 5.1 of bijlage 2 van de Wet milieubeheer;
- de redelijkerwijs te verwachten financiële en economische gevolgen van maatregelen;
- de toepassing van voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare technieken.

Toetsingskader

Lozen van afvalwater

Bescherming tegen verontreiniging door de lozing van afvalwater

Op het stellen van voorschriften ten aanzien van een indirecte lozing is, naast de artikelen uit § 5.2 van het Bor, de "Instructieregeling lozingsvoorschriften milieubeheer" van toepassing.

Hieruit volgt dat in de omgevingsvergunning voorschriften opgenomen kunnen c.q. moeten worden die gericht zijn op de bescherming van het openbaar riool, een zuiveringstechnisch werk of de bij een zodanig openbaar riool of zuiveringstechnisch werk behorende apparatuur. Verder moeten voorschriften opgenomen worden die bepalen dat het afvalwater van dien aard moet zijn dat de kwaliteit van het riolslib er niet door wordt aangetast zodat de verwerking van dit slib niet wordt belemmerd.

Daarnaast dienen voorschriften te worden opgenomen die bepalen dat het afvalwater van dien aard moet zijn dat de nadelige gevolgen voor de kwaliteit van het oppervlaktewaterlichaam zoveel mogelijk worden beperkt.

De beoordeling van de nadelige gevolgen voor de kwaliteit van het oppervlaktewater van indirecte lozingen in het kader van vergunningverlening bestaat uit drie stappen:

- in kaart brengen van stofeigenschappen en bepaling van de waterbezwaarlijkheid volgens de Algemene Beoordelingsmethodiek (ABM 2016);
- bepaling van de meest geschikte BBT-maatregelen om emissies naar water te beperken;
- beoordeling van de consequenties van de lozing voor de waterkwaliteit door middel van een immissietoets overeenkomstig het Handboek Immissietoets 2016.

Met betrekking tot met name opkomende stoffen, waarvoor (nog) geen wettelijke waterkwaliteitsnorm is vastgesteld, geeft de Handreiking beoordeling van lozingen gericht op bescherming drinkwaterkwaliteit (hierna Drinkwatertoets) handvatten hoe om te gaan met de risico's voor duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening binnen de kaders van de ABM en het handboek Immissietoets.

Hieronder gaan wij nader in op deze toetsingskaders.

Algemene Beoordelingsmethodiek 2016 (ABM)

Voor een goede uitvoering van het waterkwaliteitsbeleid is het noodzakelijk om inzicht te hebben in de mate waarin de geloosde grond- en hulpstoffen, tussen- en eindproducten een potentieel gevaar vormen voor het aquatisch milieu. Op 16 maart 2016 is hiervoor door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu de Algemene Beoordelingsmethodiek voor stoffen en mengsels 2016 (ABM) vastgesteld. Zij sluit aan bij de Europese regelgeving inzake het indelen, verpakken en kenmerken van stoffen en mengsels. De ABM maakt onderdeel uit van het algemene waterkwaliteitsbeleid en is een methodiek waarmee de waterbezwaarlijkheid van stoffen en mengsels ingedeeld kan worden in klassen (Z, A, B of C), gebaseerd op intrinsieke stofeigenschappen als toxiciteit, carcinogeniteit en mutageniteit.

- Z (Zeer Zorgwekkende Stoffen);
- A (niet snel afbreekbare, waterbezwaarlijke stoffen);
- B (snel afbreekbare, waterbezwaarlijke stoffen);
- C (stoffen die van nature voorkomen in het lokale oppervlaktewater).

De indeling in waterbezwaarlijkheidsklassen geeft globaal richting aan de saneringsinspanning die mag worden verlangd bij lozing van de betreffende stoffen of mengsels.

De saneringsinspanning geeft het niveau aan van de inspanning die moet worden geleverd om de lozing van een stof te verminderen. Daarbij geldt dat hoe waterbezwaarlijker een stof/mengsel is, hoe groter de saneringsinspanning is die verlangd mag worden. Bij het bepalen van de saneringsinspanning die met elk van deze vier categorieën gepaard gaat, wordt gekeken naar de mogelijkheden van bronaanpak (substitutie en procesaanpassing) en minimalisatie (zuivering van de afvalwaterstroom). Voorop staat dat daarbij ten minste de beste beschikbare technieken (BBT) moeten worden toegepast.

Zeer Zorgwekkende stoffen (ZZS)

In 2015 is door het ministerie van Infrastructuur en Milieu ook het beleid ten aanzien van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) voor water vastgelegd. Deze aanpak is ook meegenomen in de actualisatie van de ABM in 2016.

Zeer zorgwekkende stoffen zijn een verzameling van de meest gevaarlijke stoffen voor mens en milieu. Deze stoffen hebben veelal een combinatie van de volgende eigenschappen, ze zijn giftig bij lage concentraties, hopen op in het milieu, zijn niet of zeer moeilijk afbreekbaar, kankerverwekkend, veroorzaken erfelijke schade of zijn schadelijk voor de voortplanting. Vanwege deze ernstige gevaareigenschappen vragen de Zeer zorgwekkende stoffen om een (preventieve) aanpak gericht op het voorkomen dat deze stoffen in de leefomgeving terecht komen.

Het RIVM heeft criteria vastgesteld als hulpmiddel om vast te stellen of een stof een ZZS is. Halfjaarlijks publiceert het RIVM een actuele lijst van stoffen die volgens hen aan deze criteria voldoen.

Indien een stof in bijlage X van de Kaderrichtlijn water is aangewezen als prioritair gevaarlijke stof, beschouwt het RIVM deze stof altijd als een ZZS.

Voor stoffen met een waterbezwaarlijkheid die gekoppeld is aan een saneringsinspanning 'Z', geldt in beginsel dat de verontreiniging door deze stoffen moet worden gestreefd naar een nullozing. De beleidsdoelstelling voor deze stoffen is immers in de eerste plaats om deze stoffen uit de leefomgeving te weren. Middels een cyclische aanpak bestaande uit bronaanpak, minimalisatie en continu verbeteren wordt beoogd deze doelstelling te realiseren.

Concreet betekent dit dat bij stoffen met een waterbezwaarlijkheid die gekoppeld is aan een saneringsinspanning Z, een voorschrift aan de vergunning wordt verbonden, waarin de drijver van de inrichting opgedragen wordt elke vijf jaar informatie aan het bevoegd gezag te verschaffen over:

- de mate waarin ZZS op het oppervlaktewater geloosd worden, en;
- de mogelijkheden om emissies van deze stoffen te voorkomen dan wel, indien dat niet mogelijk is, te beperken.

Hierbij dient de ontwikkeling van deze technieken op wereldwijde schaal beschouwd te worden. Bovendien geldt dat sprake is van een continu proces. De rapportage is géén momentopname van de stand van zaken vlak voor het verstrijken van de deadline opgenomen in de vergunning, maar moet inzicht verschaffen in alle ondernomen acties (inclusief resultaten) binnen de periode van 5 jaar.

Potentiële ZZS

Van de aangevraagde stoffen zijn FRD, PFOA, PFOS, PFBS, PFNA, PFDA en PFunDA ZZS op grond van artikel 57 REACH. PFHpA staat vermeld op de lijst van potentieel zeer zorgwekkende stoffen van het RIVM. De stoffen 6:2 FTS, PFHxA, PFPA en PFBA zijn niet geclassificeerd.

Wij hebben het RIVM gevraagd de stof PFHxA te classificeren. Het RIVM geeft met betrekking tot PFHxA aan dat deze stof mogelijk in de toekomst kan worden opgemerkt op de SVHC-lijst op grond van REACH, en dan als ZZS kan worden aangemerkt.

Conform ons beleid Omgang met Zeer zorgwekkende Stoffen van 4 december 2019 behandelen wij daarom PFHpA en PFHxA als ware zij ZZS.

De stoffen 6:2 FTS, PFBA en PFPA beschouwen wij, op dezelfde grond als hierboven vermeld, ook als ZZS, omdat zij afbreken tot stoffen die als ZZS of pZZS zijn geclassificeerd (6:2 FTS) of verwant een zeer sterke structuurgelijkenis vertonen met stoffen die wij als ZZS beschouwen (PFBA en PFPA).

Prioritaire stoffen

Daarnaast geldt dat de Europese Kaderrichtlijn Water en de Richtlijn Prioritaire Stoffen een lijst kennen die prioriteit hebben gekregen voor maatregelen op Europees niveau (hierna: Prioritaire Stoffen), een groep stoffen waarvan, op grond van de Richtlijn 2013/39EU van het Europees Parlement en de Raad van 12 augustus 2013 wat betreft prioritaire stoffen op het gebied van het waterbeleid, maximale beperking van lozingen verlangd mag worden.

De lozingen van deze stoffen worden getoetst aan Jaargemiddelde Milieukwaliteitsnormen (JG-MKN) en Maximale Aanvaardbare Concentratie Milieukwaliteitseisen (MAC-MKE).

BBT conclusies 'Gangbare systemen voor gemeenschappelijke behandeling en beheer van afvalwater en afgas in de chemische sector'

In de BREF 'Gangbare systemen voor gemeenschappelijke behandeling en beheer van afvalwater en afgas in de chemische sector' zijn algemene BBT conclusies opgenomen om de productie van afvalwater te verminderen, waterstromen te scheiden, en technieken toe te passen om afvalwater te behandelen en te monitoren. De BBT conclusies gaan niet specifiek in op de stoffen FRD, PFOA, 6:2 FTS en andere PFAS-verbindingen.

Handboek Immissietoets 2016

Na het toepassen van bronaanpak en minimalisatieaanpak blijft een minimale afvalwaterstroom over met een minimale milieubelasting. Deze uiteindelijk te lozen restwaterafvalstroom wordt beoordeeld of vanuit waterkwaliteitsoogpunt een nog verdergaande bronaanpak en/of zuivering nodig is. Dit wordt bepaald op basis van de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater waarop geloosd wordt en de relevante normen die daarin gelden. Uit deze laatste toetsingsstap kan volgen dat het nodig is technieken toe te passen die meer bescherming bieden dan de BBT.

De ruimte tussen de actuele waterkwaliteit en de waterkwaliteitsnorm die gehaald moet worden is de immissieruimte. Het handboek toetst aan deze immissieruimte; dit is de immissietoets.

Toepassing van de immissietoets geeft onder meer invulling aan de doelstellingen van de Europese Kaderrichtlijn Water. Het gaat hierbij vooral om het beschermen en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen. De immissietoets past het bevoegd gezag toe bij:

- directe puntlozingen op oppervlaktewater;
- indirecte puntlozingen op oppervlaktewater;
- het storten van baggerspecie in (half)open winputten;
- ingrepen in de waterbodem die als een lozing te kwalificeren zijn.

De effecten van deze handelingen (met uitzondering van temperatuur-effecten) beoordeelt men benedenstrooms van het oppervlaktewaterlichaam. Het bevoegd gezag kijkt of deze (punt)lozing in lijn is met de maximaal toelaatbare belasting op het oppervlaktewaterlichaam (de immissieruimte).

Dit wordt bepaald op basis van:

- de geloosde stoffen;
- de hoeveelheden geloosde stoffen; en
- de huidige kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater en de normen die daarin gelden.

Indien de lozing niet in lijn is met de maximaal toelaatbare belasting op het oppervlaktewaterlichaam (de immissieruimte), moeten aanvullende maatregelen worden genomen. Hierbij moet een kostenafweging gemaakt worden.

De waterkwaliteit van het ontvangende oppervlakte water wordt uitgedrukt in een milieukwaliteitseis (MKE), ook wel milieukwaliteitsnorm (MKN) genoemd. Indien geen MKE bekend is kan het bevoegd gezag bij het RIVM een aanvraag doen voor het afleiden van een indicatieve MKE of een aanvraag doen voor het afleiden en vaststellen van een gedegen MKE. Indien dit niet mogelijk is kan het bevoegd gezag op basis van beschikbare gegevens een veilig geachte concentratie in water afleiden.

Handreiking beoordeling van lozingen gericht op bescherming drinkwaterkwaliteit (hierna: Drinkwatertoets)

In de kamerbrief over de Structurele aanpak van opkomende stoffen uit puntbronnen in relatie tot bescherming drinkwaterbronnen van 5 juli 2017 (Twee Kamer, vergaderjaar 2016-2017, 27625, nr. 404) is opgenomen welke acties zijn ondernomen om opkomende, nog niet wettelijk genormeerde, stoffen aan te pakken in relatie tot bescherming drinkwaterbronnen. Naar aanleiding van het Algemeen overleg van juni 2017 is de motie Laçin aangenomen waarin wordt verzocht om met een handreiking voor het bevoegd gezag te komen hoe binnen de ABM en Handboek Immissietoets rekening moet worden gehouden met de risico's voor duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening. Deze handreiking geeft een nadere invulling aan de toetsing gericht op lozingen en eventuele gevolgen voor benedenstroomse drinkwaterinnamepunten, met het accent op opkomende stoffen waarvoor nog geen norm beschikbaar is. Indien er geen drinkwaternormen beschikbaar zijn moet, indien het gaat om stoffen waarvan aannemelijk is dat ze negatieve effecten hebben op de chemische en/of ecologische waterkwaliteit, of op de maatschappelijke functies van de betrokken watersystemen, de drinkwatertoetsen worden uitgevoerd. De handreiking⁴ (hierna: Drinkwatertoets) zal naar verwachting op relatief korte termijn geïntegreerd worden in het bestaande Handboek Immissietoets.

Beoordeling

Bescherming tegen verontreiniging door de lozing van afvalwater

Algemene voorschriften ter bescherming van het openbaar riool, zoals bedoeld in de "Instructieregeling lozingsvoorschriften milieubeheer" zijn reeds in de vigerende revisievergunning van 3 oktober 2013 met kenmerk 2013023603 opgenomen.

De aangevraagde verandering vindt plaats in een bedrijfsafvalwaterstroom die via het gemeentelijk riool, op de rioolwaterzuiveringsinstallatie Dordrecht van het Waterschap Hollandse Delta wordt geloosd. Een dergelijke lozing wordt een indirecte lozing genoemd, waarvoor de "Instructieregeling lozingsvoorschriften milieubeheer" van toepassing is. In het kader van deze regeling moeten voorschriften opgenomen worden die gericht zijn op de bescherming van het openbaar riool, een zuiveringstechnisch werk of de bij een zodanig openbaar riool of zuiveringstechnisch werk behorende apparatuur.

⁴ Handreiking beoordeling van lozingen gericht op bescherming drinkwaterkwaliteit van Juni 2018

Verder moeten voorschriften opgenomen worden die bepalen dat het afvalwater van dien aard moet zijn dat de kwaliteit van het rioolslib er niet door wordt aangetast zodat de verwerking van dit slib niet wordt belemmerd. Om dit te kunnen beoordelen hebben wij Waterschap Hollandse Delta en Rijkswaterstaat om advies gevraagd. In het advies van Waterschap Hollandse Delta met kenmerk PB19002463 wordt aangegeven dat de RWZI Dordrecht niet wordt belemmerd vanwege de aangevraagde lozing. Ook worden er geen aanvullende voorschriften geadviseerd. Wij concluderen dat de bestaande voorschriften in de revisievergunning van 3 oktober 2013 volstaan.

BBT en Lozingsnormen

In BBT conclusies 10, 11 en 12 van de CWW-BREF worden eisen gesteld aan de afvalwaterbehandeling. Door de afvalwaterzuivering uit te breiden met een vaste stof verwijderingsinstallatie en actief koolbedden wordt voldoende invulling gegeven aan de algemene eisen aan technieken uit BBT conclusies 10 en 11. BBT conclusie 12 gaat in meer detail in op een geschikte combinatie van technieken en geeft ook met BBT geassocieerde lozingseisen. De door Chemours aangevraagde vaste stof verwijderingsinstallatie is beschreven in BBT conclusie 12. Bedden van actief kool worden niet genoemd in BBT conclusie 12. In ons besluit van 22 oktober 2018 (kenmerk 999984313_9999498456) hebben wij reeds aangegeven dat actief koolbedden een goede techniek is om de emissie van FRD te reduceren. Verdere proefnemingen (zie hieronder) bevestigen dit en maken het mogelijk lozingsnormen te kwalificeren.

In BBT conclusie 12 worden geen lozingseisen genoemd voor PFAS-verbindingen. Chemours heeft een uitgebreid meetprogramma uitgevoerd om de lozing van PFAS-verbindingen (inclusief FRD en 6:2 FTS) te bepalen. Hierbij is gebruik gemaakt van een proefopstelling met koolfilters. In de aanvraag is beschreven hoe Chemours op basis van dit meetprogramma gekomen is tot de jaarvrachten en concentraties die worden aangevraagd.

Voor de stoffen FRD, 6:2 FTS en PFOA was de gemeten concentratie steeds boven de detectiegrens. De jaarvracht is daarom bepaald door de gemiddelde concentratie van de meetresultaten per stof/verbinding te nemen en deze te verhogen met drie maal de standaarddeviatie. Deze waarde heeft Chemours vermenigvuldigd met het gemiddelde vergunde debiet op MP82. Hieruit ontstaat de jaarvracht. Chemours geeft aan dat op deze wijze voldoende rekening kan worden gehouden met productiewijzigingen.

Voor de aangevraagde PFAS-verbindingen werden tijdens de metingen regelmatig geen waarden gemeten (concentratie onder de detectiegrens). De jaarvracht van deze stoffen is daarom bepaald door per stof de gemiddelde concentratie van de meetresultaten en deze te vermenigvuldigen met het vergunde gemiddelde debiet op MP 75. Er is geen standaarddeviatie toegepast.

Wij kunnen ons vinden in deze benadering. Wij overwegen hierbij dat voldaan is aan BBT en het Handboek Immissietoets 2016. Dit laatste wordt hieronder uitgewerkt.

Metten en registreren

In BBT conclusie 3 van de CWW BREF is opgenomen dat op cruciale locaties de belangrijkste procesparameters voor relevante lozingen gemonitord moeten worden. Uit de aanvraag blijkt dat Chemours dit uitvoert. Hieronder werken wij uit op welke wijze wij dit in voorschriften opnemen.

In BBT conclusie 5 van de CWW BREF staan EN-normen en meetfrequenties vermeld voor het monitoren van de meest gangbare lozingen. PFAS verbindingen staan hier niet bij. Wel geeft BBT conclusie 5 aan dat bij normstelling (inter)nationale normen moeten worden opgenomen om te garanderen dat er gegevens van equivalente wetenschappelijke kwaliteit worden aangeleverd.

De monstername ter controle van de naleving van de emissie-eisen moet plaats vinden volgens NEN-6600-1 en de conservering moet worden uitgevoerd volgens NEN-EN-ISO 5667-3. Wij sluiten hierbij aan bij de vigerende Waterwetvergunning van 7 augustus 2013 met kenmerk RWS-2013/41183 van Du Pont de Nemours (Nederland) B.V., thans Chemours en artikel 2.3, tweede lid, van het Activiteitenbesluit.

In de aanvraag geeft Chemours aan dat zij bij MP82 en MP75 een automatisch monsternamesysteem heeft dat voldoet aan NEN-6600-1. Hiermee wordt een debietproportioneel etmaalmonster verkregen. In tegenstelling tot het bepaalde in ons besluit van 22 oktober 2018 (kenmerk 999984313_9999498456) mag het monster, vanwege het toepassen van de LCMS analyse, wel gefiltreerd worden. Met deze techniek worden namelijk lagere detectiegrenzen haalbaar.

In ons besluit van 22 oktober 2018 (kenmerk 999984313_9999498456) hebben wij voor de monitoring van FRD een monitoringsfrequentie van één maal per week voorgeschreven. Chemours stelt in de aanvraag deze frequentie voor alle aangevraagde PFAS-verbindingen voor. Wij achten dit een adequate frequentie en zien aanleiding om dit te borgen middels vergunningvoorschriften.

Chemours geeft aan dat het etmaalmonster geanalyseerd wordt middels LCMS analyse. De detectiegrens voor PFAS is 0,5 ng/L. De detectiegrens is de laagste waarde van een verbinding in een monster waarbij de aanwezigheid nog kan worden vastgesteld. Niet in alle gevallen kan de detectiegrens van 0,5 ng/l bereikt worden. Daarom worden de monsters geconcentreerd. Hierbij treden problemen op die inherent zijn aan de methode om het monster te concentreren. Ook kunnen storingen optreden door andere verbindingen bij analyse op de massaspectrometer. Meetresultaten zijn pas relevant als zij hoger zijn dan de rapportagegrens. De rapportagegrens is de laagste waarde in een monster die nog kwantitatief nauwkeurig kan worden vastgesteld.

Door de lage concentraties van PFAS-verbindingen in de afvalwaterstromen in samenhang met de hierboven genoemde meettechnische problemen komen soms grote aantallen waarnemingen onder de rapportagegrens voor. Om toch een realistisch beeld te verkrijgen van de gemiddelde concentratie over een meetperiode stelt Chemours voor om de zogenaamde Volkert-Bakker methode toe te passen. Bij deze methode wordt de waarde van de waargenomen concentraties onder de rapportagegrens vastgesteld door de rapportagegrens te vermenigvuldigen met een factor. Deze factor is het verschil van het totaal aantal waarnemingen en het aantal waarnemingen onder de detectiegrens gedeeld door het totaal aantal waarnemingen. Dit betekent dat de waarde van de waargenomen concentraties onder de rapportagegrens kleiner is naar mate er meer waarnemingen onder de rapportagegrens liggen.

In de situatie van Chemours is het moeilijk om de Volkert-Bakker methode direct toe te passen. Dit komt doordat door de gebruikte methode van monstervoorbereiding en analyse gebruik wordt gemaakt van verschillende rapportagegrenzen. Chemours stelt daarom voor om in plaats van een vaste rapportagegrens gebruik te maken van het rekenkundig gemiddelde van de gebruikte rapportagegrenzen. Dit is de zogenaamde Baltussen methode.

Chemours stelt voor de Baltussen methode te gebruiken voor het bepalen van de jaarvrachten. Voor het bepalen van de daggemiddelde concentratie stelt Chemours voor om op dagen waarop de concentratie lager is dan de rapportagegrens is, de daggemiddelde concentratie gelijk te stellen aan de rapportagegrens.

De Volkert-Bakker methode is een in Nederland regelmatig toegepaste methode, onder andere bij het rapporteren van lozingen uit RWZI's. Ook de Baltussen methode wordt hiervoor toegepast (Stowa, 2013-w01). Wij zijn van mening dat op deze wijze een wetenschappelijk verantwoorde kwaliteit van gegevens wordt aangeleverd, zoals bedoeld in BBT conclusie 5 van de CWW BREF. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat de waarnemingen en rapportagegrenzen goed geregistreerd worden. Ook moeten de rapportagegrenzen verklaard kunnen worden. Wij nemen dit op in de voorschriften 1.2.4 tot en met 1.2.6.

Gelet op de rechtstreeks werkende verplichtingen krachtens artikel 17.5e van de Wm zien we geen aanleiding om een vergunningvoorschrift op te nemen met betrekking tot het moeten melden van een eventuele overschrijding van de in voorschrift 1.1.1 en 1.1.2 bepaalde maximale concentraties en jaarvrachten. Volledigheidshalve merken wij op dat op grond van de Wm (zie artikel 17.5e in relatie tot titel 17.1) de drijver van de inrichting bij een dergelijke overschrijding tevens dient aan te geven welke acties zijn c.q. worden overwogen om te voorkomen dat overschrijdingen zich zullen blijven voordoen.

PFAS-verbindingen, algemeen

Poly- en perfluor-alkylverbindingen (PFAS) kunnen worden gedefinieerd als stoffen die de eenheid C_nF_{2n+1} - bevatten, en hebben als overeenkomst dat ze een compleet (per-) of gedeeltelijk (poly-) gefluoreerde koolstofketen bevatten, met een variërende lengte, normaal gesproken 2 tot 16 koolstofatomen. De PFAS familie omvat 42 subfamilies en enkele duizenden stoffen. De aanvraag en dit besluit beperken zich tot de in de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2 opgenomen PFAS-verbindingen.

ABM, Zeer zorgwekkende stoffen

De stoffen PFOA, FRD, PFOS, PFNA, PFDA en PFunDA zijn door het RIVM geclassificeerd als ZZS.

De stoffen PFBS en PFHpA staan op de Lijst Potentiële ZZS en beschouwen wij dus overeenkomstig ons vastgesteld beleid als ZZS.

De stoffen PFPA, PFBA en 6:2 FTS zijn niet door het RIVM geclassificeerd. Deze stoffen beschouwen wij ook als ZZS, omdat zij afbreken tot stoffen die als ZZS of pZZS zijn geclassificeerd of anderszins waterbezwaarlijk zijn. Vanwege de bezwaarlijke effecten op het milieu en de ambitie om deze emissies te minimaliseren behandelt Chemours alle aangevraagde stoffen als stoffen waarvoor de waterbezwaarlijkheidscategorie Z(1) is toegekend.

PFOS is tevens een prioritaire gevaarlijke stof zoals bedoeld in de KRW.

Dit betekent dat wij alle aangevraagde stoffen beschouwen als ZZS. Deze stoffen worden dan conform de ABM 2016 ingedeeld in waterbezwaarlijkheidscategorie Z1 en Z2. De stoffen die voldoen aan de criteria voor snel afbreekbaar (readily biodegradable) volgens de ABM 2016 vallen in waterbezwaarlijkheidscategorie Z2, de overige (slecht afbreekbare) stoffen vallen in categorie Z1. Kenmerkend voor de aangevraagde stoffen is de slechte biologische afbreekbaarheid. Wij categoriseren de aangevraagde stoffen in waterbezwaarlijkheidscategorie Z1. Dit betekent dat van deze stoffen de bijbehorende saneringsinspanning Z mag worden verlangd.

Handboek Immissietoets 2016, Milieukwaliteitsnormen en advies RIVM

Om een immissietoets te kunnen uitvoeren conform het Handboek Immissietoets 2016 is het noodzakelijk dat de (jaargemiddelde, JG) milieukwaliteitseisen (MKE), ook wel milieukwaliteitsnormen (MKN) van de aangevraagde stoffen bekend zijn. Dit is niet altijd het geval. Voor PFOA heeft het ministerie van IenW een JG-MKN van 48 ng/L en MAC-MKN van 2800 µg/L vastgesteld. Voor PFOS gelden de in de Europese Kaderrichtlijn Water (hierna: KRW) vastgestelde JG-MKE 0,65 ng/L en MAC-MKE 36 µg/L. Bij brief van 15 mei 2018 adviseert het ministerie van I&W, op advies van het RIVM, de bevoegde gezagen om voor FRD uit te gaan van een voorlopige kwaliteitsnorm (JG-MKN) van 118 ng/L bij het uitoefenen van hun bevoegdheden.

Voor de overige aangevraagde PFAS-verbindingen zijn op dit moment nog geen normen vastgesteld. In lijn met paragraaf 4.3 van het Handboek Immissietoets 2016 hebben wij daarom het RIVM verzocht om indicatieve normen af te leiden voor PFAS-verbindingen. Vanwege beperkte beschikbare tijd heeft het RIVM een kwalitatieve beoordeling uitgevoerd voor een aantal PFAS stoffen. Hoewel de minister van I&W nog geen (indicatieve) normen heeft vastgesteld, kunnen wij de informatie van het RIVM gebruiken bij het hanteren van voorlopige indicatieve toetswaarden voor PFAS-verbindingen voor de beoordeling van de Immissietoets. Wij hebben het RIVM gevraagd om te bepalen of de reeds bekende normen voor PFOS en PFOA de risico's van de betreffende PFAS voldoende afdekken. Het RIVM heeft informatie over de relatieve toxiciteit van de diverse PFAS-verbindingen in rattenlevers ten opzichte van PFOA, uitgedrukt als Relative Potency Factor (RPS). Dit is uitgewerkt in het advies met projectnummer M/270103/19/AS van 23 augustus 2019. Ook is met een beperkte literatuurscreening gekeken naar de bioaccumulatie van verschillende PFAS ten opzichte van PFOA en PFOS. Op grond van deze screening concludeert het RIVM dat voor de stof 6:2 FTS waarschijnlijk een norm van 48 ng/L (de norm voor PFOA) beschermend is. De overige PFAS worden ingedeeld in drie klassen. Voor enkele PFAS is de norm 0,65 ng/L waarschijnlijk beschermend, voor andere PFAS is een lagere normwaarde waarschijnlijk beschermend, en voor weer andere PFAS is waarschijnlijk een norm beschermend die aanzienlijk lager is dan 0,65 ng/L.

In het advies van het RIVM wordt aangegeven dat de norm voor PFOA (48 ng/L) waarschijnlijk wel beschermend is voor 6:2 FTS. Wij hebben daarom voor 6:2 FTS een voorlopige toetswaarde gehanteerd van 48 ng/L. Omdat het om zeer waterbezwaarlijke stoffen gaat, hanteren wij, op grond van het voorzorgbeginsel (zoals dat ook op Europees niveau is omarmd) voorlopige toetswaarden voor de overige PFAS-verbindingen, die overeenkomen met de strengste klasse uit het RIVM advies (aanzienlijk lager dan 0,65 ng/L). Wij hebben deze waarde bepaald op 25 % van 0,65 ng/L, uitkomend op 0,17 ng/L.

Deze voorlopige indicatieve toetswaarden worden door ons gehanteerd, in afwachting van de definitieve normen. In de onderstaande tabel wordt per verbinding de toegepaste norm c.q. toetswaarde weergegeven:

Verbinding	CAS nummer	toegepaste norm c.q. toetswaarde in ng/L	toetswaarde JG/ JG-MKE /JG-MKN in ng/L	toetswaarde MAC / MAC-MKE /MAC-MKN in ng/L
1. som FRD902 en FRD903	FRD 902: 62037-80-3 FRD 903: 13252-13-6	118		
2. Perfluorooctaanzuur [PFOA]	335-67-1		48	
3. Fluortelomeer sulfonzuur [6:2 FTS]	27619-97-2	48		
4. Perfluorooctaansulfonaat [PFOS]	1763-23-1		0,65	36000
5. Perfluorbutaansulfonaat [PFBS]	375-73-5	0,17		
6. Perfluorhexaanzuur [PFHxA]	307-24-4	0,17		
7. Perfluorheptaanzuur [PFHpA]	375-85-9	0,17		
8. Perfluornonaanzuur [PFNA]	375-95-1	0,17		
9. Perfluordecaanzuur [PFDA]	335-76-2	0,17		
10. Perfluorundecaanzuur [PFUnDA]	2058-94-8	0,17		
11. Perfluorpentaalzuur [PFPA]	2706-90-3	0,17		
12. Perfluorbutanoaat [PFBA]	375-22-4	0,17		

Wij merken op dat de toetsing van verbindingen 5 t/m 12 aan de door ons gehanteerde voorlopige toetswaarden niet betekent dat wij de aangevraagde stoffen als prioritair gevaarlijke stoffen in de zin van de Kaderrichtlijn water beschouwen.

Beoordeling Immissietoets

In het Handboek Immissietoets 2016 is aangegeven hoe de immissietoets moet worden uitgevoerd. Het belangrijkste criterium is dat de concentratieverhoging van het ontvangende oppervlaktewater, berekend op de rand van de mengzone, niet meer mag bedragen dan 10 % van de geldende JG-MKN, of door ons gehanteerde toetswaarden. Dit is de zogenaamde significantietoets. Een uitwerking van de beoordeling van de immissietoets hebben wij als bijlage 1 bij dit besluit gevoegd.

Om de restlozing van de aangevraagde stoffen, na toepassing van BBT, te kunnen toetsen aan normen voor het ontvangende oppervlaktewater heeft Chemours immissietoetsen uitgevoerd en beoordeeld conform het Handboek Immissietoets 2016. Het lozingspunt dat is toegepast bij de immissietoetsen is het lozingspunt van RWZI Dordrecht op de Beneden Merwede (51.82124678484026 °NB en 4.741328126843194 °OL, bijbehorende KRW waterlichaam NL94_3). Het bijbehorende debiet van de lozing is 0,5995 m³/s.

Genormeerde stoffen

Voor de stoffen PFOA, FRD, PFOS en 6:2 FTS heeft Chemours de concentratieverhoging op de rand van de mengzone getoetst aan de JG-MKN. De toegepaste normen voor PFOA, FRD, en PFOS zijn vast gestelde JG-MKN voor zoet oppervlaktewater. Een uitgebreide berekening maakt onderdeel uit van de aanvraag. Chemours concludeert dat voldaan wordt aan de significantietoets en de overige onderdelen van de immissietoets.

Wij hebben de immissietoets opnieuw uitgevoerd en hebben rekening gehouden met de directe lozing van hemelwater, dat PFOA en FRD bevat. Rijkswaterstaat heeft hier op 12 augustus 2018 een beschikking voor afgegeven (kenmerk RWS-2019/29413). Ook als met deze directe lozing rekening wordt gehouden, wordt voldaan aan de immissietoets.

Overige aangevraagde PFAS-verbindingen

Voor de overige aangevraagde PFAS-verbindingen heeft Chemours de concentratieverhoging op de rand van de mengzone getoetst aan de JG-MKN van PFOS van 0,65 ng/L. Een uitgebreide berekening maakt onderdeel uit van de aanvraag. Chemours concludeert dat voldaan wordt aan de significantietoets en de overige onderdelen van de immissietoets.

Wij hebben de immissietoets opnieuw uitgevoerd en hebben gebruik gemaakt van de door ons gehanteerde voorlopige toetswaarden van 0,17 ng/L, zoals hierboven is aangegeven. Als gebruik wordt gemaakt van deze lagere voorlopige toetswaarden voldoen alle stoffen aan de immissietoets. In bijlage 1 zijn de resultaten van de significantietoets weergegeven.

Conclusie immissietoetsen

De aangevraagde lozing voldoet volledig aan alle aspecten van de immissietoets.

Sombenadering RIVM

In haar advies adviseert het RIVM om een immissietoets uit te voeren voor de som van de aangevraagde PFAS-verbindingen, vanwege onderlinge verschillen in toxiciteit en bioaccumulatie van de verschillende PFAS-verbindingen. In deze benadering wordt per stof een risico quotiënt (dit is de concentratieverhoging op de rand van de mengzone van een verbinding gedeeld door de bijbehorende vastgestelde (PFOS en PFOA) en/of door ons gehanteerde toetswaarden (overige PFAS) bepaald. Vervolgens worden voor alle stoffen de risico quotiënten bij elkaar opgeteld. Wij hebben deze sombenadering uitgevoerd voor de aangevraagde lozing en de door ons toegepaste normen en/of toetswaarden.

⁵ In dit debiet is de verdunningsfactor door RWZI Dordrecht verwerkt.

Het risicomengsel is kleiner dan 1 (namelijk 0,30). In deze berekening is de door Rijkswaterstaat vergunde 2 kilogram PFOA en 5 kilogram FRD (beschikking van 12 augustus 2018 met kenmerk RWS-2019/29413) verwerkt. Dit betekent dat de aangevraagde lozing voldoet aan de door het RIVM voorgestelde sombenadering. Een uitwerking van de beoordeling van de sombenadering hebben wij eveneens in bijlage 1 bij deze beschikking gevoegd.

Beoordeling drinkwatertoets

In haar advies geeft het RIVM aan dat de door ons beoordeelde PFAS-verbindingen de waterkwaliteitsnormen (MKE's) beschermend zijn voor de drinkwaterfunctie op basis van humane visconsumptie. Omdat wij voor de niet door het RIVM beoordeelde PFAS veel lagere normen gebruiken, gaan wij er van uit dat ook voor de aangevraagde PFAS-verbindingen de door ons gehanteerde toetswaarden voldoende bescherming bieden.

Saneringsinspanning

In de ABM is opgenomen dat voor ZZS een saneringsinspanning Z geldt. Dit houdt in dat in principe moet worden gestreefd naar een nullozing. Zoals wij hierboven hebben aangegeven dienen alle aangevraagde PFAS-verbindingen als ZZS te worden beschouwd. Voor deze stoffen moet worden gestreefd naar een nullozing. Wij schrijven daarom voor dat Chemours iedere vijf jaar een onderzoek uitvoert naar de mogelijkheden om de lozing van PFAS-verbindingen te reduceren of te vermijden (voorschrift 1.5.1). Het onderzoek moet worden uitgevoerd conform paragraaf 3.2.2 van de ABM 2016.

Nog niet gedetecteerde PFAS-verbindingen

Uit de aanvraag blijkt dat het mogelijk is dat er ook lozing plaatsvindt van nog niet gedetecteerde PFAS-verbindingen. Hoewel deze stoffen niet worden aangevraagd, zien wij aanleiding om (nu) een verplichting op te nemen met betrekking tot het opstellen van een plan van aanpak, waarin wordt uitgewerkt op welke wijze deze stoffen in de toekomst gedetecteerd kunnen worden en hoe het ontstaan van deze stoffen kan worden voorkomen.

Emissies naar de lucht

Voorkomen en beperken van diffuse emissies vanuit de waterzuivering

Aanvraag

De wijziging van de waterzuivering bestaat zoals eerder vermeld uit het installeren van een vaste stof verwijderingsinstallatie. Tevens krijgen de bestaande vijvers blijkens de afbeeldingen 2.7b en 2.8c uit de aanvraag een andere functie.

Chemours interpreteert de in paragraaf 3.7 aangevraagde emissies naar de lucht als volgt: 'Hoewel uit metingen niet is gebleken dat er emissies plaatsvinden, is niet geheel uit te sluiten dat er FRD emissies zullen optreden. Dit blijkt uit de schriftelijke reactie van Chemours van 11 november 2019.

Chemours geeft in hoofdstuk 2.6 van de aanvraag aan dat vanaf 1 januari 2023 de nu aangevraagde vaste stof verwijderingsinstallatie vervangen wordt door een geheel gesloten installatie.

Deze gesloten installatie zal afgezogen worden. De vijvers zullen na 1 januari 2023 alleen nog gebruikt worden voor noodsituaties. Deze wijzigingen zijn geen onderdeel van de onderhavige aanvraag. Hiervoor zal Chemours een aparte aanvraag indienen.

Toetsingskader

Diffuse emissies zijn in het Activiteitenbesluit gedefinieerd als emissies, in een andere vorm dan vanuit een puntbron, in de lucht, bodem of water, almede in enig product, tenzij anders vermeld in tabel 2.28a van het Activiteitenbesluit.

Diffuse emissies naar de lucht worden geregeld in afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit. Echter artikel 2.3a, tweede lid van het Activiteitenbesluit bepaalt dat, indien en voor zover voor luchtmissies van IPPC-installaties BBT-conclusies zijn vastgesteld, de algemene regels van afdeling 2.3 niet gelden, met uitzondering van de minimalisatieverplichting voor ZZS. Voor deze luchtmissies worden dan voorschriften aan de omgevingsvergunning die aansluiten bij de BBT-conclusies.

Met betrekking tot emissies naar de lucht wordt, overeenkomstig artikel 2.3b van het Activiteitenbesluit, onder een zeer zorgwekkende stof verstaan een stof die voldoet aan een of meer criteria of voorwaarden, bedoeld in artikel 57 van de REACH verordening. Het RIVM heeft een niet-limitatieve lijst opgesteld van stoffen die aan dit criterium voldoen. Hierboven, bij lozingen van afvalwater, is al aangegeven dat FRD als ZZS dienen te worden beschouwd, ook voor zover het emissies naar de lucht betreft.

In BBT conclusies 5 en 19 van de BREF gangbare systemen voor gemeenschappelijke behandeling van afvalwater en beheer van afvalwater en afvalgas in de chemiesector is opgenomen dat het BBT is diffuse emissies te meten en technieken toe te passen om diffuse emissies naar de lucht te verminderen. Om deze reden is afdeling 2.3 (op artikel 2.4, tweede lid, na) van het Activiteitenbesluit niet van toepassing.

Beoordeling

Vaste stof verwijderingsinstallatie

Gezien de aard van de gebruikte onderdelen van de vaste stof verwijderingsinstallatie (open naar de buitenlucht, beluchting bij een aantal onderdelen) is het niet uitgesloten dat er diffuse emissies naar de lucht van bijvoorbeeld FRD uit deze installatie ontstaan. Dit heeft Chemours bevestigd in een schriftelijke reactie van 11 november 2019, die tevens onderdeel uitmaakt van de aanvraag. Deze (mogelijke) emissies moeten op grond van BBT conclusie 19 van de CWW BREF worden geminimaliseerd. Chemours heeft in de aanvraag aangegeven eind 2022 een project te laten plaatsvinden waarbij de verschillende onderdelen van de vaste stof verwijderingsinstallatie worden overdekt en afgezogen. Hiermee geeft zij concreet invulling aan BBT conclusie 19 van de CWW BREF.

Vijvers

Uit de paragraaf 3.7 van de aanvraag blijkt dat er bij emissiemetingen van de vijvers geen emissies zijn aangetroffen. In een aanvulling op de aanvraag van 11 november 2019 bleek dat echter niet geheel uitgesloten kan worden dat er mogelijk zeer geringe emissies van FRD kunnen optreden. Mochten deze emissies onverhoopt toch optreden dan achten wij het van belang dat deze emissies zoveel mogelijk worden beperkt. Wij hebben daarom een voorschrift (2.1.1) aan de vergunning verbonden waarin is vastgelegd dat de vijvers 1 en 2, conform paragraaf 2.6 van de aanvraag, vanaf 1-1-2023 uitsluitend mogen worden gebruikt in geval van storing. Tevens hebben wij de hoeveelheid water die op jaarbasis in gevallen van storing mag worden gebufferd gemaximeerd.

Borging BBT

De van toepassing zijnde BBT wordt gevormd door BBT conclusie 19 van de CWW BREF. Ten aanzien van het 'direct' toepassen van 'zeer betrouwbare apparatuur' en het (eerder) uitvoeren van de vaste stof verwijderingsinstallatie in de vorm van een gesloten systeem met (interne) afzuiging ter minimalisatie van het aantal (potentiele) diffusie emissiebronnen, wordt opgemerkt dat deze in de periode tot 1 januari 2023 alleen met buitensporige hoge kosten uitgevoerd kunnen worden. BBT conclusie 19 van de CWW BREF houdt hier overigens ook rekening mee bij bestaande installaties, zie aspect 'toepasbaarheid'. Dit argument zal, gelet op de schriftelijke reactie van Chemours, onzes inziens niet langer opgaan ná 1 januari 2023. Omdat na deze datum uitsluitend nog aan BBT kan worden voldaan ná het treffen van deze maatregelen, hebben wij dit in de vergunningvoorschriften geborgd.

Afvalstoffen

In artikel 2.14, eerste lid, onder b van de Wabo, juncto artikel 10.14 van de Wet milieubeheer is opgenomen dat bij het verlenen van omgevingsvergunningen met betrekking tot afvalstoffen, rekening moet worden gehouden met het landelijk afvalstoffenplan, ook wel bekend als LAP3 (hierna LAP).

Het LAP geeft de beleidskaders voor het doelmatig omgaan met afvalstoffen. In het LAP wordt ingegaan op onder ander preventie, opslaan, scheiding, recycling, nuttige toepassing en verwerken van afvalstoffen.

Zzs risicobeoordeling

In onderdeel B14 van het LAP wordt ingegaan op ZZS. De verwerking van ZZS-houdende afvalstoffen mag geen gevaar opleveren voor de gezondheid van de mens en mag geen nadelige gevolgen hebben voor het milieu. Daarnaast moet met behulp van een risicobeoordeling nagegaan worden of bij het verwerken van afval met ZZS geen onaanvaardbare risico's voor mens en milieu ontstaan.

Het LAP geeft aan dat een risicobeoordeling nodig is indien een afvalstof meer dan een bepaald gehalte aan ZZS bevat. Indien ZZS in een afvalstof aanwezig is, moet allereerst worden nagegaan of deze ZZS op een technisch en economisch efficiënte manier uit de afvalstof kan worden verwijderd, en worden ingezet voor recycling en hergebruik.

Preventie

Toetsingskader

In deel B2 van het LAP, is het beleid uitgewerkt voor afvalpreventie. In Nederland is een separaat afvalpreventieprogramma vastgesteld. De uitwerking van preventie-activiteiten vindt voornamelijk plaats via het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) en is inmiddels voortgezet in de vorm van het Rijksbrede programma Circulaire Economie.

Op grond van artikel 5.4 (vaststelling van de beste beschikbare technieken) en artikel 5.7 van het Bor kunnen wij voorschriften in omgevingsvergunningen opnemen om invulling te geven aan dit aspect.

In artikel 5.4 van het Bor is opgenomen dat bij het vaststellen van de beste beschikbare technieken (BBT) het bevoegd gezag in ieder geval rekening houdt met de toepassing van technieken die weinig afvalstoffen veroorzaken. Daarnaast is in het Bor (artikel 5.7) opgenomen dat aan omgevingsvergunningen voorschriften worden verbonden met betrekking tot:

- a. een doelmatig gebruik van energie en grondstoffen;
- b. het voorkomen van het ontstaan van afvalstoffen en afvalwater en, voor zover dat niet mogelijk is, het doelmatig beheer alsmede de monitoring van afvalstoffen en afvalwater.

Beoordeling

Als gevolg van de aangevraagde verandering ontstaan de volgende afvalstoffen:

1. actief kool (10 ton per week) dat verzadigd is met de in met de in voorschrift 1.1.1 en 1.1.2 opgenomen verbindingen;
2. vaste bestanddelen in water afkomstig van de vaste stof verwijderingsinstallatie (15 ton per 2 weken).

Deze afvalstroom ontstaat door het in gebruik nemen van de nieuw aangevraagde reductietechniek in de te lozen afvalwaterstroom. In de aanvraag is aangegeven dat deze afvalstroom wordt afgevoerd naar een erkende verwerker ten behoeve van verbranding.

De in de afvalstroom aanwezige, tevens aangevraagde stoffen moeten worden beschouwd als zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Het ontstaan van een ZZS houdende afvalstroom is een nadeel van de aangevraagde verandering. In het LAP zijn geen specifieke sectorplannen voor deze afvalstromen opgenomen. De mogelijkheden van hergebruik zijn vooralsnog beperkt, en verbranding is op dit moment de meest doelmatige vorm van verwerking.

Chemours geeft in de aanvraag aan dat de afval stroom afkomstig uit de vaste stof verwijderingsinstallatie waarschijnlijk geen of zeer weinig ZZS bevat. Ook deze stroom wordt afgevoerd naar een externe verwerker voor verbranding. Ook deze stroom wordt niet genoemd in de sectorplannen van het LAP. Wel wordt in sectorplan 16 aangegeven dat de minimum verwerkingsstandaard van zuiveringsslib uit een RWZI 'thermisch verwerken' is. Wij sluiten hierbij aan. De door Chemours voorgestelde wijze van verwerken is in overeenstemming met het LAP. In een aparte (ambtshalve) vergunningprocedure (zie beschikking met kenmerk 999998149_9999504004) schrijven wij voor dat het ZZS gehalte in afvalstromen bepaald moet worden. Mocht hieruit blijken dat de stroom veel ZZS bevat dan zal een minimalisatieonderzoek worden voorgeschreven, analoog aan het onderzoek bij het actief kool.

Registratie

In artikel 10.38 van de Wet milieubeheer is opgenomen dat een primaire ondoener de afvalstoffen waar hij zich van ontdoet registreert. Hieruit volgt niet eenduidig dat de concentraties van ZZS in de af te voeren afvalstoffen ook geregistreerd worden. Dit is belangrijk voor het uitvoeren van de hierboven genoemde ZZS-verplichtingen voor afvalstoffen. In de hierboven genoemde aparte (ambtshalve) vergunningprocedure zullen wij voorschrijven dat de concentraties van ZZS in ZZS-houdende afvalstromen bepaald en geregistreerd moeten worden. Dit hebben wij vastgelegd in voorschrift 3.1 van deze beschikking. Wij hebben FRD uitgezonderd in deze beschikking, omdat de registratie van FRD in afvalstromen al wordt geadresseerd in de beschikking met kenmerk 999998149_9999504004.

Afvalscheiding

In deel B3 van het LAP is het beleid uitgewerkt voor afvalscheiding, waarbij paragraaf B 3.5 specifiek ingaat op afvalscheiding door bedrijven.

In deel F van bijlage 5 van het LAP zijn verschillende categorieën van gevaarlijke en niet-gevaarlijke afvalstoffen vastgelegd welke niet met elkaar, met andere afvalstoffen of met niet afvalstoffen mogen worden gemengd. Deze categorieën moeten dus gescheiden gehouden worden.

De in onderhavige aanvraag genoemde afvalstromen kunnen worden aangemerkt als categorie 11 'procesafhankelijk industrieel afval van productieprocessen dat op basis van de Eural als gevaarlijk afval moet worden aangemerkt' van deze bijlage 5.

Het scheiden, gescheiden te houden en gescheiden aan te beiden van deze afvalstromen is vastgelegd in voorschrift 3.2.1 van deze vergunning.

Bodem

Volgens artikel 2.8b, eerste lid, onder a, van het Activiteitenbesluit milieubeheer is afdeling 2.4 (Bodem) van het Activiteitenbesluit milieubeheer rechtstreeks van toepassing op bodembedreigende activiteiten, wanneer het een inrichting type C betreft waartoe een IPPC-installatie behoort. Dit is hier het geval. Voor het aspect bodem zijn daarom de regels van het Activiteitenbesluit rechtstreeks van toepassing.

Het betreft hier de volgende potentieel bodembedreigende activiteiten:

- het uitbreiden van de samenstelling van de te lozen afvalwaterstroom met 11 verschillende poly- en perfluoralkyl verbindingen (PFAS), waaronder de stoffen FRD, perfluorocetaanzuur (PFOA) en fluortelomeer sulfonaat (6:2 FTS); en
- het plaatsen en in gebruik nemen van een vaste stof verwijderingsinstallatie (zandfilters, DAF units en een decanteerinstallatie) in combinatie met actief koolbedden ten behoeve van de verwijdering van FRD902 en FRD903 uit het afvalwater.

In de aanvraag geeft Chemours aan dat de vaste stoffen verwijderingsinstallaties en de actief koolbedden zijn geplaatst op stelconplaten. Onder de stelconplaten is een beschermfolie aangebracht die afloopt naar een goot. Deze goot komt vervolgens uit op een put en dompelpomp. De dompelpomp pompt eventuele lekkage- en regenwater naar de vijvers. Daarnaast wordt voldoende aandacht gegeven aan de pompen en appendages middels onderhoud en inspectie.

Gelet op de eerder genoemde voorzieningen wordt voldaan aan de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming. Hiermee wordt een verwaarloosbaar bodemrisico bereikt, zoals bedoeld in artikel 2.9 van het Activiteitenbesluit.

Bij de aanvraag zijn enkele rapporten gevoegd die de nulsituatie van de aangevraagde verandering in beeld brengen. In deze rapporten is beperkt rekening gehouden met bodembedreigende stoffen die in het afvalwater aanwezig kunnen zijn. Het is daarom noodzakelijk dat een aanvullend nulsituatieonderzoek wordt uitgevoerd. Wij stellen, op grond van artikel 2.11, tweede lid, van het Activiteitenbesluit, hiertoe maatwerkvoorschriften. Aan de uitvoering van het bodemonderzoek zijn in artikel 2.11, vierde tot en met negende lid, eisen gesteld. Omdat de lokale situatie complex is en het mogelijk om een groot aantal bodembedreigende stoffen gaat, bepalen wij in een maatwerkvoorschrift dat Chemours eerst een onderzoeksopzet indient, dat door ons moet worden goedgekeurd, alvorens het bodemonderzoek wordt uitgevoerd.

Geluid

Algemeen

De inrichting is gelegen op het industrieterrein De Staart. De dichtstbijzijnde woningen bevinden zich in Dordrecht op een afstand van circa 200 meter van de grens van de inrichting.

Inpassingstoets zonebeheerder

Uit de inpassingstoets door de zonebeheerder bij Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid blijkt dat wordt voldaan aan de geluidruimteverdeling zoals bedoeld in het bestemmingsplan (het zonebeheerplan 'De Staart' zoals bedoeld in artikel 3.6, onder c, van het bestemmingsplan De Staart).

Grenswaarden binnen de zone

Voor het industrieterrein De Staart is op 26 november 1997 een saneringsprogramma vastgesteld door de Provincie Zuid-Holland. Door de minister van I&W zijn op 4 april 2000 Maximaal Toelaatbare Geluidbelastingen (MTG's) vastgesteld in de (woon)omgeving.

Effect nieuwe activiteiten

Ten behoeve van de aangevraagde activiteiten zal de bestaande waterzuivering worden aangepast. De bestaande capaciteit van de fabriek en de waterzuivering verandert niet. Wel komen er enkele geluidbronnen bij.

Uit de rapportage van het akoestisch onderzoek 'Prognose van de geluidemissie van de aanpassing van de waterzuivering' van 27 september 2018 met nummer 54.031-249, opgesteld door Ramakers Raadgevend Ingenieursbureau, blijkt dat de geluidemissie vanwege het gehele bedrijf, inclusief de aangevraagde veranderingen, op de beoordelingspunten uit de beschikking van 3 oktober 2013 met kenmerk 2013023603 en de beschikking van 16 augustus 2017 met kenmerk 999948929_9999336735 niet wordt overschreden.

Hieruit blijkt dat de nieuw aangevraagde bedrijfsactiviteiten voor het aspect geluid milieutechnisch aanvaardbaar zijn.

Uitgaande dat de vergunningvoorschriften ten aanzien van geluid uit de onderliggende omgevingsvergunning(en) milieu, onverkort van toepassing zijn op de gehele inrichting, dus inclusief de verandering die met dit besluit wordt vergund, en deze geluidsgrenswaarde passend zijn en daardoor voldoende bescherming bieden, bestaat er geen aanleiding om in dit besluit aanvullende of aangepaste grenswaarden voor de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus en de maximale geluidniveaus op te nemen.

Geur

Chemours geeft in de aanvraag dat voor de verandering van de inrichting geen stoffen worden gebruikt die geurrelevant zijn. Wij kunnen ons hierin vinden. Het betreft de lozing van fluorkoolwaterstoffen. Deze stoffen hebben geen karakteristieke geur. Wij nemen daarom geen voorschriften op met betrekking tot geur van de aangevraagde verandering van de inrichting.

Externe Veiligheid

In de aanvraag geeft Chemours aan dat bij de nieuwe installaties, de actief koolbedden en de vaste stof verwijderingsinstallatie, geen gebruik wordt gemaakt van gevaarlijke grond- of hulpstoffen. Ook de installaties zelf brengen geen verhoogde veiligheidsrisico's met zich mee. Dit betekent dat het plaatsgebonden en het groepsrisico niet wijzigen ten gevolge van de aangevraagde verandering. Ook is het niet nodig aanvullende voorschriften op te nemen met betrekking tot de nieuwe installaties, aangezien geen sprake is van een verhoogd veiligheidsrisico.

CONCLUSIE

Vanuit het toetsingskader dat betrekking heeft op het aangevraagde milieuonderdeel zijn er geen redenen om de omgevingsvergunning te weigeren.

In dit besluit zijn de voor deze activiteit relevante voorschriften opgenomen.

Adviezen en zienswijzen

Hieronder vatten wij de adviezen en zienswijzen samen, en geven na elk advies en zienswijze onze reactie.

Advies Rijkswaterstaat (RWS) op de aanvraag

RWS kan zich vinden in de door Chemours aangevraagde lozing. De lozing voldoet aan de immissietoets voor alle vastgestelde normen. Omdat er geen definitieve normen zijn voor alle PFAS-verbindingen kan RWS zich vinden in ons voorstel om voor de stof PFBA een onderzoeksverplichting uit voorzorg te eisen. Dit is opgenomen in het advies met kenmerk RWS-2019/40125. In de definitieve beschikking is de onderzoeksverplichting echter geschrapt. Zie de overwegingen hiervoor bij onze reactie op zienswijzepunt 6 van Chemours.

Advies waterschap Hollandse Delta (hierna: Wshd) op de aanvraag

Wshd geeft aan dat de lozing van FRD en andere gefluorideerde verbindingen is beoordeeld en dat er geen belemmering van een doelmatige werking van de RWZI optreedt als gevolg van de te lozen stoffen. Wshd geeft daarom een positief advies op de gevraagde aanpassing van de bestaande afvalwaterzuivering.

Adviezen gemeenten Dordrecht, Sliedrecht en Papendrecht op de aanvraag

De gemeenten Dordrecht, Sliedrecht en Papendrecht staan positief tegenover de aangevraagde verandering. Deze drie gemeenten hebben een gezamenlijk advies ingediend, dat is opgesteld door Mobilisation for the Environment (MOB) te Nijmegen.

De gemeenten Papendrecht en Sliedrecht benadrukken dat de stapsgewijze reductie van FRD naar 20 kg in 2021 zo spoedig mogelijk moet worden gerealiseerd. Dit is opgenomen in het advies met kenmerk 2256549 afkomstig van Burgemeester en wethouders van Papendrecht.

Het advies van de gemeenten vatten wij als volgt samen:

1. Chemours noemt niet dat de lozing van FRD in de beschikking van 22 oktober 2018 is aangescherpt tot 140 kg/jaar. Dit is echter een formeel punt en minder relevant voor de beoordeling.

Reactie

Wij zijn ook van mening dat dit een formeel punt is. In ons besluit wordt de beschikking van 22 oktober 2018 in ieder geval wel aangehaald.

2. Chemours vraagt een grote emissiereductie aan (van 20 kg/jaar naar 2 kg/jaar FRD, naar 0,04 kg/jaar PFOA en naar 0,5 kg/jaar 6:2 FTS). De monitoring is adequaat. Het is evident dat de aangevraagde installatie zo snel mogelijk gerealiseerd moet worden. Wel is in de aanvraag onder "voorzien ontwikkelingen" opgenomen dat vanaf 1-1-2023 een *permanente* installatie zal worden opgeleverd, die overdekt zal zijn en waarbij de vijvers alleen worden gebruikt voor noodsituaties. In de aanvraag staat niet vermeld wanneer de *tijdelijke* installatie zal zijn gerealiseerd en de bovengenoemde emissiereductie kan worden bereikt.

Reactie

Wij delen deze opvatting en hebben uw opmerking verwerkt. Wij hebben de datum van 1 januari 2023 verbonden aan de beschikking middels voorschrift 0 van hoofdstuk 2 lucht.

3. In de immissietoets is niet duidelijk aangegeven dat is uitgegaan dat geen PFAS wordt verwijderd in de RWZI.

Reactie

Wij delen deze opvatting.

Zienswijzen op de ontwerp-beschikking

Gemeenten Dordrecht, Sliedrecht en Papendrecht

Deze gemeenten hebben een gezamenlijke zienswijze ingediend, die is opgesteld door Mobilisation for the Environment (MOB) te Nijmegen.

1. Voor FRD, PFOA en 6:2 FTS wordt deels voldaan aan de minimalisatieverplichting. Een nullozing moet het einddoel zijn.

Reactie

Conform onze beleidsnota Omgang met zeer zorgwekkende stoffen van 4 december 2019 geven wij aan dat wij bij indirecte lozingen naar het water streven naar een nullozing door toepassing van substitutie van (p)ZZS door andere stoffen of vermijding van lozingen door gebruik binnen een gesloten systeem. Op basis van het Handboek Immissietoets staan wij in beginsel geen hoger risiconiveau toe dan 10% van de toegepaste norm of door ons gehanteerde voorlopige toetswaarde(n). Dit volgt uit de significantietoets, welke onderdeel uitmaakt van de immissietoets. In dit besluit hebben wij geoordeeld dat de lozing van de aangevraagde lozingen onvermijdelijk is en hebben wij getoetst aan 10% van de MKN's (voor PFOA, FRD en PFOS) of voorlopige door ons gehanteerde toetswaarden (voor 6:2 FTS en de in voorschrift 1.1.2 genoemde PFAS componenten). Hieraan kan worden voldaan. In voorschrift 1.5.1 hebben wij, ter invulling van de minimalisatieverplichting een onderzoeks- en rapportageverplichting opgenomen, waarin is opgenomen dat Chemours elke vijf jaar informatie moet verstrekken met betrekking tot vermijding of verdergaande reductie van de aangevraagde lozingen.

Na heroverweging van dit onderwerp zien wij overigens aanleiding om de beoogde minimalisatieverplichting voor de duidelijkheid (en onder vernumming van voorschrift 1.5.2) in een apart vergunningvoorschrift op te nemen. Hierdoor wordt het duidelijk dat er een minimalisatieverplichting geldt en dat daaraan (in ieder geval) invulling wordt gegeven door middel van een vijfjaarlijks onderzoek en rapportage (volgens uit voorschrift 1.5.1). Een en ander analoog aan de systematiek m.b.t. de minimalisatieverplichting van ZZS bij emissies naar de lucht zoals opgenomen in artikel 2.4 van het Activiteitenbesluit

Met betrekking tot de lozing van FRD uit de inrichting op het gemeentelijk riool hebben wij in ons besluit van 22 oktober 2018 (kenmerk 999984313_9999498456) reeds een minimalisatieverplichting opgenomen.

2. De installatie dient zo spoedig mogelijk te worden gerealiseerd. Daartoe moet een datum in de beschikking worden opgenomen waarop de voorgeschreven jaarvrachten in werking treden.

Reactie

De installatie kan worden gerealiseerd zodra deze beschikking in werking is getreden. Deze beschikking treedt in werking nadat de beroepstermijn is verstreken (tenzij een verzoek om voorlopige voorziening is aangevraagd). Dit betekent dat de in de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2 opgenomen lozingseisen (inclusief jaarvrachten) ook na de beroepstermijn van deze beschikking in werking treden.

De in hoofdstuk 2 opgenomen voorschriften voor het voorkomen en beperken van diffuse emissies vanuit de waterzuivering treden in werking op 1 januari 2023. Wij zien vanwege de technische redenen geen aanleiding om de datum te wijzigen.

3. De ontwerp-beschikking maakt niet duidelijk of het bij de voorgeschreven jaarvrachten om voortschrijdende jaargemiddelden of over gemiddelden over het kalenderjaar. Dit dient alsnog expliciet te worden gemaakt.

Reactie

Wij hebben voorschrift 1.1.3 verduidelijkt met de vermelding dat het gaat om een maximale jaarvracht. Hierbij wordt beter aangesloten bij de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2. De jaarvracht dient bepaald te worden op de wijze zoals is vastgelegd in dit voorschrift. Hieruit blijkt dat het gaat om een voortschrijdend jaargemiddelde.

DuPont de Nemours

1. Dupont produceert geen PFAS en verzet zich tegen het opleggen van limieten. DuPont benadrukt dat zij geen PFAS gebruikt of produceert. PFAS in afvalwater is uitsluitend afkomstig van depositie uit de omgeving. Hierop heeft Dupont geen controle en kan zij geen maatregelen nemen, die de hoeveelheid PFAS in het milieu beïnvloedt. Dupont vindt het daarom onjuist dat limieten worden opgelegd op de lozing van PFAS. Ook in haar aanvraag voor een eigen revisievergunning geeft Dupont dit aan. In de situatie van het ontwerpbesluit van Chemours kan mogelijk een overschrijding ontstaan.

Reactie

Wij zijn het met Dupont eens dat Dupont geen PFAS gebruikt of produceert. Het is echter op basis van de aangeleverde informatie niet geheel uit te sluiten dat de lozing van PFAS afkomstig van DuPont uitsluitend afkomstig is van depositie uit de omgeving. We zijn het mede daarom niet eens dat het lozen van deze PFAS middels het afvalwater buiten de verantwoordelijkheid van DuPont valt. Het uitgangspunt van de Wabo is dat alle gevolgen die een inrichting voor het milieu heeft moeten worden aangevraagd (en vervolgens vergund) om die activiteit uit te (mogen) voeren. De lozing is een rechtstreeks gevolg van de bedrijfsactiviteiten van Dupont en de daarbij gepaarde (gekanaliseerde) emissie van PFAS is weer een rechtstreeks gevolg van deze lozing. Daargelaten of de hoeveelheid PFAS in het milieu, netto beschouwd niet toeneemt en de operatie van DuPont de hoeveelheid PFAS in het milieu niet beïnvloedt, zorgt de lozing van DuPont voor een gebundelde verplaatsing van PFAS. Dit op zichzelf beschouwd heeft al een ander gevolg voor het milieu dan als DuPont (ter plaatse) geen bedrijfsactiviteiten zou ontplooiën. Voorts merken wij op dat de Wabo geen onderscheid in 'bewuste' en 'onbewuste' lozingen maakt. Relevant is dát deze stoffen worden geloosd en dat deze lozing gelet op de rechtspraak vergunningplichtig is. Uiteraard moet wel beoordeeld worden of eventuele maatregelen haalbaar zijn. Hierbij toetsen wij aan BBT en invulling van de minimalisatieverplichting. Bij het reguleren van lozingen van afvalwater worden limieten gebruikt om het treffen van maatregelen teneinde aan BBT te voldoen als mede om invulling van de minimalisatieplicht te borgen. Dat geldt ook voor Dupont.

Ter aanvulling op het voorgaande willen wij benadrukken dat de eventuele lozing van PFAS van DuPont niet zijn aangevraagd en derhalve niet zijn vergund. De door DuPont ingebrachte zienswijze brengt daar geen verandering in.

2. Mogelijk ontstaat een overschrijding

In de huidige situatie (ontwerp-beschikking Dupont) zal bij lagere debieten van Chemours mogelijk een overschrijding van de lozingslimieten ontstaan. In de huidige situatie wordt afvalwater van Chemours via meetpunt 75 (MP 75) en Dupont via meetpunt 51 (MP 51) samengevoegd in meetpunt 82 (MP 82), en vervolgens geloosd op het openbaar riool.

In de nieuwe situatie loost Chemours apart op het openbaar riool (via MP 82) en loost Dupont apart op het openbaar riool (via MP 75).

Dupont verzoekt daarom om de gestelde limieten te koppelen aan het lozingspunt van Chemours (MP 75) en niet aan het gezamenlijke lozingspunt MP 82. Het is niet juist om het gezamenlijke lozingspunt van limieten te voorzien.

Reactie

In dit besluit worden eisen gesteld aan de lozing van enkele specifieke PFAS op MP 75 (voorschrift 1.1.2). Deze PFAS zijn uitsluitend afkomstig van Chemours, omdat MP 75 beheerd wordt door Chemours. Tevens worden eisen gesteld aan de lozing van FRD, PFOA en 6:2 FTS op MP 82. (voorschrift 1.1.1). De lozing op MP 82 bestaat uit de som van de lozingen op MP 75 en MP 51. MP 51 is een lozingspunt van Dupont. Dit betekent dat uitsluitend eisen worden gesteld aan Dupont met betrekking tot de lozing van FRD, PFOA, 6:2 FTS, mits deze stoffen geloosd worden via MP 51. Chemours heeft de lozing van FRD, PFOA en 6:2 FTS op MP82 aangevraagd. In dit besluit hebben wij, op grond van de bij de aanvraag gevoegde gegevens, lozingsnormen opgenomen, waaraan voldaan kan worden. Op basis van de zienswijze van Dupont hebben wij geen reden om aan te nemen dat dit niet juist zou zijn.

Bij de beoordeling van de aanvraag van Dupont voor een revisievergunning, beoordelen wij de (zelfstandige) lozings situatie voor de toekomstige situatie van Dupont.

Chemours Netherlands B.V.

1. Vergunninghouder vs. drijver van de inrichting

Ten onrechte wordt een onderscheid gemaakt tussen de begrippen 'drijver van de inrichting' en 'vergunninghouder'. De drijver van de inrichting is dezelfde als de vergunninghouder in de zin van artikel 2.25 Wabo. Voor het aspect afvalwater betekent dit dat Chemours uitsluitend verantwoordelijk is voor het afvalwater gemeten bij meetpunt MP75 en niet bij meetpunt MP 82. In de aanvraag is aangegeven dat het om twee aparte inrichtingen gaat. Chemours is alleen vergunninghouder en alleen verantwoordelijk voor haar eigen inrichting.

Reactie

Ter voorkoming van onduidelijkheid zien wij aanleiding om de term "vergunninghouder" in deze omgevingsvergunning niet langer toe te passen en uitsluitend nog de term "de drijver van de inrichting" te hanteren.

Met de drijver van de inrichting bedoelen wij hetgeen in de jurisprudentie hierover nader is uitgewerkt (het gaat dan om degene die feitelijk exploiteert of een bepaalde betrokk enheid of zeggenschap bij de exploitatie heeft, hetzij indirect hetzij direct) en hierdoor geldt de omgevingsvergunning voor eenieder die het project uitvoert waarop het betrekking heeft, e.e.a. overeenkomstig artikel 2.25, eerste lid, van de Wabo. Chemours heeft de lozing via MP 82 aangevraagd. Daaruit leiden wij af dat Chemours deze lozingen veroorzaakt en daar ook voor verantwoordelijk wil en kan worden gehouden. Als dat niet het geval is, had Chemours deze lozingen via MP 82 niet moeten aanvragen.

2. Classificatie van stoffen

De stoffen 6:2 FTS, PFBS, PFHxA, PFHxA, PFHpA, PFPA en PFBA worden ten onrechte als ZZS geclassificeerd. PFBS en PFHpA zijn pZZS en dus geen ZZS. De overige stoffen zijn helemaal niet geclassificeerd. pZZS en de overige PFAS kunnen niet als ZZS worden geclassificeerd omdat niet vaststaat dat zij voldoen aan een of meerdere criteria van artikel 57 REACH.

Het hier toegepaste beleidskader (Beleidsnota ZZS van PZH van 4 december 2019) is onnavolgbaar. In deze nota is aangegeven dat het bevoegd gezag een zeker (milieutechnische) beoordelingsruimte heeft, waardoor pZZS als ZZS moeten worden behandeld. Maar uit de milieutechnische beoordeling volgt juist dat een pZZS niet voldoet aan de criteria voor een ZZS. Een pZZS behandelen als ZZS is in strijd met artikel 2.3b van het Activiteitenbesluit. Bovendien wijzigt de pZZS regelmatig: 77 % van de beoordeelde pZZS is geen ZZS geworden (bijlage 3 van de zienswijze). Tot slot is bij het opstellen van de pZZS lijst uitdrukkelijk aangegeven dat deze geen juridische status heeft. Door het ZZS beleid krijgt de pZZS-lijst dit nu wel.

Reactie

In onze Beleidsnota pZZS (hoofdstuk 2 en bijlage 2) hebben wij aangegeven dat wij een zekere milieutechnische beoordelingsruimte hebben om meer stoffen als ZZS te beschouwen dan als zodanig is aangemerkt op basis van artikel 57 van REACH. Voor pZZS voeren wij uit voorzorg eenzelfde beleid als voor ZZS. In onze Beleidsnota ZZS hebben wij ook aangegeven dat het voorzorgbeginsel slechts mag worden toegepast bij een vermoeden van potentieel risico, en dat het voorzorgbeginsel voldoende gemotiveerd moet worden. Getoetst moet worden aan de drie volgende aspecten:

- *De bepaling van potentieel schadelijke gevolgen;*
- *De evaluatie van de beschikbare wetenschappelijke gegevens;*
- *De mate van wetenschappelijke onzekerheid.*

Bij de samenstelling van de lijst met pZZS onderbouwt en documenteert het RIVM naar onze mening zodanig dat aan bovenstaande aspecten wordt voldaan. Dit betekent dat het voorzorgbeginsel het rechtvaardigt dat wij stoffen die op deze lijst staan beschouwen als ware zij ZZS.

Dit houdt in dat stoffen die op de pZZS lijst staan weliswaar (nog) niet voldoen aan de criteria van artikel 57 REACH, maar wel onderbouwd als zodanig gezien kunnen worden. Het kan inderdaad voorkomen dat een stof “verdwijnt van de pZZS lijst”. Dit zien wij als voortschrijdend inzicht dat een stof niet meer voldoet aan de hierboven genoemde drie aspecten.

Er is dan voor ons geen reden meer het voorzorgbeginsel toe te passen. De betreffende stof beschouwen wij dan niet meer als ware zij ZZS.

In bijlage 3 van de zienswijze staat vermeld dat 77 % van de beoordeelde pZZS van de pZZS lijst geen ZZS is geworden. Dit betekent naar onze mening uitsluitend dat de stoffen die nog steeds op de pZZS lijst vermeld staan, voldoen aan de drie hierboven genoemde aspecten, zodat er voldoende reden is om deze te beschouwen als ware zij ZZS.

Er ontstaat geen strijd met artikel 2.3b van het Activiteitenbesluit, omdat wij het voorzorgbeginsel hanteren. De pZZS lijst krijgt geen juridische status, zoals bijvoorbeeld Nederlandse informatiedocumenten voor BBT, maar wordt gebruikt bij de toepassing van het voorzorgbeginsel.

In januari 2020 is PFBS ZZS geworden. PFHpA staat op de lijst van potentieel zeer zorgwekkende stoffen van het RIVM, en zien wij daarom als ware zij ZZS. Van PFHxA geeft het RIVM aan dat deze stof mogelijk in de toekomst kan worden opgemerkt op de SVHC-lijst op grond van REACH, en dan als ZZS kan worden aangemerkt. Ook deze stof beschouwen wij daarom, in analogie met een stof die op de pZZS lijst staat, als ware zij ZZS.

De stoffen 6:2 FTS, PFBA en PFPA beschouwen wij, op dezelfde grond als hierboven vermeld, ook als ZZS, omdat zij afbreken tot stoffen die als ZZS of pZZS zijn geclassificeerd (6:2 FTS) of verwant een zeer sterke structuurgelijkenis vertonen met stoffen die wij als ZZS beschouwen (PFBA en PFPA).

3. Voorschrift 1.1.1 (onjuist CAS nummer)
In voorschrift 1.1.1 staat een onjuist CAS-nummer voor FRD 903. Het juiste CAS nummer is 13252-13-6.

Reactie

Dit is juist. Wij passen voorschrift 1.1.1 aan.

4. Voorschrift 1.1.3 (maximale jaarvracht)
De lozingseisen in de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2 zijn maxima. Hieraan is voldaan indien de jaarvracht niet hoger is dan deze jaarvrachten. Chemours verzoekt, analoog aan voorschrift 1.1.4, voorschrift 1.1.3 aan te passen in die zin dat 'lager' wordt vervangen door 'niet hoger'.

Reactie

Wij kunnen ons hierin vinden en passen het voorschrift aan. Tevens vervangen wij het begrip 'jaarvracht' in voorschrift 1.1.3 door het begrip 'maximale jaarvracht' omdat dit begrip ook gebruikt wordt in de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2.

5. Voorschrift 1.2.2 (analysefrequentie)
Volgens voorschrift 1.2.2 dient eenmaal per week een etmaalmonster geanalyseerd te worden. Chemours verzoekt om dit voorschrift te wijzigen in ten minste eenmaal per week. Reden hiervoor is dat Chemours soms extra monsters neemt ter controle van de algehele procesvoering.

Deze monsters wenst Chemours mee te nemen om tot een nauwkeurigere jaarvracht te komen.

Reactie

Wij kunnen ons vinden in dit voorstel en passen het voorschrift aan.

6. Voorschrift 1.2.3 (rapportagegrens PFBA)

Chemours verzoekt om voor de stof PFBA niet uit te gaan van een rapportagegrens van 0,2 ug/l, indien in een etmaalmonster een lagere waarde wordt bepaald, maar om de analyses met een waarde lager dan genoemde rapportagegrens niet mee te nemen in de jaarvrachtberekening. Chemours is van mening dat een rapportagegrens van 0,2 ug/l een vertekend beeld geeft.

Bij de meting van de concentratie van PFBA worden verschillende rapportagegrenzen gehanteerd; 0,2 jg/l, 0,02 ug/l en 0,005 ug/l. Uit een reeks analyses die zijn uitgevoerd door een geaccrediteerd meetbedrijf, is gebleken dat de werkelijke concentraties veel lager zijn dan de rapportagegrens van 0,2 ug/l. Deze werkelijke waarden zijn allemaal lager dan 0,0057 ug/l. 70% van de werkelijke waarden zijn zelfs lager dan of gelijk aan 0,005 ug/l. 33 % van de metingen wordt echter gerapporteerd op 0,2 ug/l. Hierdoor tellen deze gerapporteerde metingen te zwaar mee in de vrachtberekening.

Chemours stelt daarom voor om de metingen, die op grond van voorschrift 1.2.3, gerapporteerd worden op 0,2 ug/l niet mee te nemen in de jaarvrachtbepaling. Met de huidige analyses zou dit resulteren in een jaarvracht van < 0,021 kg PFBA, waarmee wordt voldaan aan de immissietoets.

Reactie

Wij zijn het met Chemours eens dat een vertekend beeld ontstaat van de jaarvracht van PFBA als wordt uitgegaan van een rapportagegrens van 0,2 ug/l voor 33 % van de metingen. Wij passen voorschrift 1.2.3 aan. Wij schrijven voor dat voor het bepalen van de jaarvracht van PFBA in plaats van een rapportagegrens van 0,2 ug/l een rapportagegrens van 0,005 ug/l gehanteerd mag worden. Dit sluit naar onze mening beter aan bij de systematiek en de bedoeling van voorschrift 1.2.4 dan helemaal geen rapportagegrens opnemen. Ook in dit geval zal de jaargrens lager zijn dan de door Chemours aangegeven waarde (0,021 kg/jaar).

Wij merken op dat voor andere stoffen dan PFBA Chemours niet heeft aangetoond dat sprake is van een onjuiste weergave van de jaarvracht. Voor deze andere stoffen mag bij de berekening van de jaarvracht een rapportagegrens van 0,2 ug/l niet verlaagd worden tot 0,005 ug/l.

Overigens merken wij op dat in voorschrift 1.1.4 is bepaald dat bij de bepaling of de gemeten of berekende concentratie voldoet aan voorschrift 1.1.2 een correctie van de meetonzekerheid mag worden toegepast. De rapportagegrens is een indicatie van de meetonzekerheid. Indien een meting lager is dan de rapportagegrens, en de rapportagegrens hoger is dan de lozingsnorm voor de concentratie uit voorschrift 1.1.2 is geen sprake van een overschrijding van de lozingsnorm voor de concentratie uit voorschrift 1.1.2.

Wij hebben het voorstel ook zo gelezen dat Chemours een kleinere jaarvracht voor PFBA aanvraagt (namelijk een jaarvracht <0,021 kg). Wij hebben de jaarvracht van deze stof in voorschrift 1.1.2 aangepast en de lagere jaarvracht doorgerekend in de sombenadering. Met deze lagere jaarvracht wordt volledig voldaan aan de immissietoets. Wij zien er daarom af om de onderzoeksvoorschriften, welke zijn vastgelegd middels voorschriften 1.4.1 en 1.4.2, te hanteren. Deze voorschriften komen dus te vervallen.

7. Voorschrift 1.2.6 (verschrijving)

In voorschrift 1.2.6 moet verwezen worden naar de voorschriften 1.2.1 en 1.2.2.

Reactie

Dit is juist. Voorschrift 1.2.6 wordt als zodanig gecorrigeerd.

8. Voorschrift 1.3.1 (registratie data)

Voorschrift 1.3.1 schrijft de registratie van een grote hoeveelheid data voor. Chemours heeft problemen met de registratie van de hoeveelheid afvalwater per uur bij MP 75 en MP 82. Alleen de geloosde hoeveelheid per dag wordt geregistreerd. Registratie van hoeveelheden per uur vergt teveel opslagcapaciteit en is niet nodig bij de berekening van jaarvrachten.

Reactie

Wij kunnen met het voorstel van Chemours instemmen. Voorschrift 1.3.1 wordt gewijzigd in die zin dat de geloosde hoeveelheid afvalwater op MP 75 en MP 82 uitsluitend per dag hoeft te worden geregistreerd. Dit doet verder geen afbreuk aan wat we willen bereiken, namelijk de borging van het voorschrift. Met een dagregistratie kan ook worden voldaan aan de jaarvracht berekening. Een aparte uurregistratie is dus niet nodig en zal leiden tot onnodige administratieve lasten. Hierdoor zien wij aanleiding dit voorschrift aan te passen.

9. Voorschrift 1.3.2 (rapportage jaarvrachten overlapt PRTR rapportage)

De op grond van voorschrift 1.3.2 verplichte rapportage van de jaarvrachten overlapt deels de rapportage op grond van de PRTR (e-MJV rapportage). Ingevolge de artikelen 5.5, vijfde lid, en 5.7, vierde lid van het Bor worden geen voorschriften in de omgevingsvergunning opgenomen, voor zover die gegevens moeten worden opgenomen in de e-MJV rapportage of hiermee strijd ontstaat. Bij de parlementaire behandeling is aangegeven dat de voorgestelde wijzigingen het bevoegd gezag de bevoegdheid laten om in bepaalde gevallen een rapportageverplichting in de milieuvergunning op te nemen, maar er mag geen overlap ontstaan met de rapportage op grond van de PRTR Verordening. Voorschrift 1.3.2 moet daarom verwijderd worden.

Reactie

Wij merken op dat in de door Chemours aangehaalde passage uit de parlementaire geschiedenis ook staat vermeld:

“(...) De integratie van het MJV en het PRTR verslag laat onverlet dat in het kader van andere hoofdstukken van de Wm of andere wet- of regelgeving rapportageverplichtingen kunnen blijven bestaan die zich er naar hun aard of inhoud niet voor lenen om als onderdeel van het geïntegreerde PRTR-verslag te worden opgenomen.”

In het standaardformat van de e-MJV moet gerapporteerd worden over lozingen naar het water van stoffen die in bijlage II van de PRTR-Verordening zijn genoemd. Voor de in voorschrift 1.3.2 genoemde stoffen geldt geen rapportageverplichting. Voorschrift 1.3.2 is dus aanvullend op de PRTR en is dus niet in strijd met titel 12.3 Wm. Er is geen reden dit voorschrift te verwijderen.

10. Voorschriften 1.4.1 en 1.4.2 (onderzoeksvorschriften PFBA)

In voorschrift 1.4.1 is een onderzoeksverplichting opgenomen om de jaarvracht van PFBA terug te brengen tot lager dan 0,021 kg/jaar. Eisen aan het onderzoek zijn opgenomen in voorschrift 1.4.2. In zienswijze 6 (voorschrift 1.3.2) is aangegeven hoe de jaarvracht van PFBA kan worden teruggebracht tot minder dan 0,021 kg/jaar, namelijk door de meet- en rekenmethodiek aan te passen. Afhankelijk van de reactie van het bevoegd gezag kan volgens Chemours voorschrift 1.1.2 worden aangepast (jaarvracht PFBA wordt 0,021 kg/jaar) en kunnen de voorschriften 1.4.1 en 1.4.2 vervallen. Tot slot geeft Chemours aan dat het uitvoeren van een vermijdingsonderzoek voor PFBA niet zinvol is voor PFBA aangezien dit als bijproduct ontstaat.

Reactie

In zienswijze 6 (voorschrift 1.3.2) hebben wij aangegeven dat wij de jaarvracht van PFBA in voorschrift 1.2.1 zullen aanpassen naar 0,021 kg/jaar en dat de voorschriften 1.4.1 en 1.4.2 (kunnen) komen te vervallen. Hierdoor wordt er dus al tegemoet gekomen aan zienswijzepunt 10. PFBA

11. Voorschrift 1.5.1 (minimalisatieverplichting)

In voorschrift 1.5.1 wordt ten onrechte voor stoffen die niet als ZZS zijn geclassificeerd een minimalisatieverplichting voorgeschreven.

Reactie

Gemakshalve verwijzen wij naar onze reactie op zienswijze 2 (classificatie).

12. Voorschriften 2.1.1 en 2.1.2 (diffuse emissies naar de lucht)

Chemours constateert dat de ontwerp-beschikking al betrekking lijkt te hebben op de toekomstige situatie (het Aquarius project). Chemours leidt dit onder meer af uit de voorschriften 2.1.1 en 2.1.2. Hier kan Chemours niet aan voldoen. Deze voorschriften zijn niet naleefbaar omdat Chemours afhankelijk is van tijdige vergunningverlening door de bevoegde gezagen. Specifiek gaat het om de punten 1, 2, 5, 6, 8 en 9 van voorschrift 1.2.1. Hieraan kan vanaf 1 januari 2023 voldaan worden. Chemours verzoekt het voorschrift aan te passen of te schrappen. Tot slot geeft Chemours aan dat voor het Aquarius-project een aparte aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt ingediend. In die omgevingsvergunning kunnen de betreffende voorschriften ook worden opgenomen.

Reactie

Het is juist dat wij anticiperen op het Aquariusproject. Wij begrijpen dat met betrekking tot diffuse emissies naar de lucht niet direct aan alle (BBT)-eisen kan worden voldaan. Daarom hebben wij in voorschrift 2.1.1 opgenomen dat pas vanaf 1 januari 2023 zeer betrouwbare apparatuur toegepast hoeft te worden.

In voorschrift 2.1.2 hebben wij opgenomen dat vanaf 1 januari 2023 afdekking en afzuiging toegepast moet worden.

Met betrekking tot voorschrift 2.1.1, punten 1, 2, 5, 6, 8 en 9, merken wij op dat de punten 1 en 9 algemeen geformuleerd zijn, zodat hieraan reeds nu kan worden voldaan. Met betrekking tot punt 2 merken wij op dat maximalisatie niet echt mogelijk is op dit moment. Wij zullen bij dit punt expliciet aangeven dat dit naar mate van redelijkheid moet worden ingevuld.

Met betrekking tot de punten 5 en 6 merken wij op dat deze betrekking op de bouw, montage en inbedrijfstelling van apparatuur. Bij de engineering, bestelling en levering zal hier rekening mee moeten worden gehouden. Deze activiteiten zullen, met betrekking tot het Aquarius project, plaats (moeten) vinden vóór 1 januari 2023. Het is derhalve niet zinnig deze punten vanaf 1-1-2023 inwerking te laten treden.

13. Voorschrift 2.1.3

In voorschrift 2.1.3 wordt bij gedachtestreepje 1 onderscheid gemaakt tussen afvalwater dat wordt ontvangen vanuit buffer 1 en zandfilters 1 en 2. Verder wordt verwezen naar flowschema's uit (vermoedelijk) de aanvraag. Chemours kan niet aan dit voorschrift voldoen omdat bij realisatie van het Aquariusproject er 1 verzamelleiding van de vaste stof verwijderingsinstallatie naar de vijvers gaat en het niet mogelijk is te bepalen of de afvalwaterstroom uit buffer 1 of zandfilters 1 en 2 afkomstig is. Er is ook geen milieubelang mee gediend, omdat het FRD-gehalte in het afvalwater hetzelfde is en het afvalwater vanuit de vijvers wordt behandeld in voorschrift 2.1.4. Voorts wijst Chemours er op dat de flowschema's ter informatie in de aanvraag zijn opgenomen en niet geschikt zijn om naar te verwijzen. Chemours verzoekt in voorschrift 2.1.3 de volgende tekst te verwijderen 'vanuit buffer 1 (afbeelding 2.7b)', 'vanuit de zandfilters 1 en 2 (afbeelding 2.8c)'.

Reactie

Wij kunnen ons vinden in de argumentatie van Chemours, en passen voorschrift 2.1.3 aan conform het voorstel van Chemours. Aangezien de verwijzing naar de flowschema's verwijderd wordt, gaan wij niet in op de opmerking van Chemours hierover. Om inzicht te krijgen in het aantal storingen en grip te krijgen op het gebruik van de vijvers hebben wij een registratieplicht van de storingen toegevoegd aan dit voorschrift. Deze registratieplicht geldt alleen voor die storingen, die niet als een ongewoon voorval gezien kunnen worden. Storingen die wel als een ongewoon voorval gezien kunnen worden, moeten aan ons gemeld worden op grond van artikel 17.2, eerste lid van de Wet milieubeheer.

14. Hoofdstuk 3 (afvalstoffen)

Chemours brengt nogmaals onder de aandacht dat de stoffen 6:2 FTS, PFBS, PFHxA, PFHpA, PFPA en PFBA ten onrechte zijn geclassificeerd als ZZS. Ook in hoofdstuk B14 van het LAP is opgenomen dat ten aanzien van pZZS dit hoofdstuk van toepassing is, zodra deze als ZZS zijn vastgesteld. Chemours is van mening dat het niet mogelijk is om in de ontwerp-beschikking ten aanzien van de registratie van afvalstoffen voorschriften op te nemen voor ZZS, terwijl die stoffen niet als zodanig kunnen worden geclassificeerd.

Reactie

Zoals wij bij zienswijze 2 (classificatie van stoffen) hebben toegelicht, zien wij voldoende (juridische) mogelijkheid en aanleiding om de genoemde PFAS componenten te beschouwen als ware zij ZZS. Bij het toetsen van de aanvraag dienen wij, op grond van artikel 2.14, eerste lid, onder b, van de Wabo rekening te houden met het LAP. Ons beleid ten aanzien van pZZS is niet in strijd met het LAP maar gaat 'slechts' verder. Daarnaast merken wij op dat, naast het voorzorgbeginsel, ook de zorgplicht zoals bedoeld in artikel 10.1, eerste lid, van de Wm⁶ voor ons een rol speelt om pZZS als ZZS te behandelen bij handelingen met afvalstoffen.

15. Voorschrift 3.1.1 (registratie afvalstoffen in strijd met Wm)

Op grond van artikel 10.38, eerste lid, sub c, van de Wm moeten reeds de gebruikelijke benaming en de hoeveelheid van de afvalstoffen, waarvan iemand zich ontdoet, geregistreerd worden. Dit kan dan niet ook nog in voorschrift 3.1.1 worden voorgeschreven. Er is geen sprake van aanvulling, maar van inhoudelijke herhaling van artikel 10.38 Wm. Dit deel van voorschrift 3.1.1 kan derhalve niet in stand blijven. Het is onduidelijk en niet naleefbaar.

Reactie

Uit artikel 5.7, eerste lid, onder c, van het Bor is bepaald dat aan een omgevingsvergunning voorschriften moeten worden verbonden over het voorkomen van het ontstaan van afvalstoffen, en voor zover dat niet mogelijk is, het doelmatig beheer alsmede de monitoring van afvalstoffen en afvalwater. De strekking van dit artikellid is dat expliciet in de omgevingsvergunning aandacht dient te worden geschonken aan de aldaar genoemde milieuaspecten.

Op grond van dit artikellid hebben wij voorschrift 3.1.1 opgenomen. Het voorschrift is zo opgesteld dat alleen die aspecten die niet geregeld zijn in artikel 10.38 van de Wm, geregistreerd moeten worden met als doel een doelmatig beheer en monitoring van afvalstoffen waarvan Chemours zich ontdoet. Het betreft de aspecten afvalstoffen die PFAS bevatten en het gehalte aan PFAS in die afvalstoffen.

De registratie van de overige aspecten (zoals de benaming van de afvalstoffen) moet geregistreerd worden op grond van artikel 10.38 van de Wm.

16. Voorschrift 3.1.2 (meting of bepaling PFAS in afvalstoffen)

In voorschrift 3.1.2 is onder andere opgenomen dat het gehalte PFAS verbindingen, zoals benoemd in de voorschriften 1.1.1 en 1.1.2, bepaald moet worden door een meting of een gelijkwaardige bepaling. Ook moet, indien het gehalte in afvalstoffen kan variëren, vaker gemeten worden. Verder moet de meting of bepaling zodanig worden uitgevoerd dat eenduidig kan worden bepaald hoeveel van de PFAS verbindingen er in en afvalstroom aanwezig zijn. Chemours vindt dit voorschrift onduidelijk, met name de frequentie waarmee gemeten moet worden. Ook stelt Chemours dat het niet mogelijk is het gehalte van de betreffende verbindingen eenduidig te bepalen. Dit vereist een zeer nauwkeurige vaststelling en geen inschatting.

⁶ Een ieder die handelingen met betrekking tot afvalstoffen verricht of nalaat en die weet of redelijkerwijs had kunnen weten dat daardoor nadelige gevolgen voor het milieu ontstaan of kunnen ontstaan, is verplicht alle maatregelen te nemen of na te laten die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd, teneinde die gevolgen zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Tot slot vraagt Chemours zich af hoe de term eenduidig zich verhoudt tot een goedgekeurde gelijkwaardige bepaling, nu een nauwkeurige bepaling niet kan worden uitgevoerd. Chemours licht dit toe aan enkele voorbeelden (koolbed, slib, zand).

Reactie

Voorschrift 3.1.2 geeft Chemours de ruimte om het gehalte aan PFAS in afvalstoffen vast te stellen. Dat kan door middel van meting of door een gelijkwaardige bepalingsmethode. In beide gevallen is belangrijk dat een betrouwbaar en representatief beeld wordt verkregen, met in achtneming van een onzekerheidsmarge. De zin met betrekking tot vaker meten indien het gehalte in afvalstoffen kan variëren, is overbodig, omdat dit impliciet volgt uit de passage dat de meting of bepaling zodanig moet worden uitgevoerd dat 'eenduidig' kan worden bepaald hoeveel van de PFAS verbindingen er in en afvalstroom aanwezig zijn. De zin met betrekking tot vaker meten wordt daarom verwijderd. Onder de term 'eenduidig' verstaan wij betrouwbaar en representatief, met in achtneming van een onzekerheidsmarge, die inherent is aan de wijze van meten of bepalen. Dit betekent dat bij een tweede meting of bepaling eenzelfde resultaat verkregen zal (moeten) worden, rekening houdend met de onzekerheidsmarge. De nauwkeurigheid van de meting of bepaling hangt af van de onzekerheidsmarge. Deze marge kan verschillen per wijze van meting of bepaling. Bij een verzoek tot goedkeuring van Chemours zullen wij beoordelen in hoeverre de verzochte bepalingsmethode betrouwbaar en representatief is, dat wil zeggen tot eenduidige resultaten leidt. In de praktijk zal vaak met kentallen en bandbreedtes of zelfs schattingen gewerkt moeten worden, omdat de meetonnauwkeurigheid te groot is. Bij voorschrift 3.1.2 zullen wij ter verduidelijking een toelichting met enkele voorbeelden plaatsen.

17. Voorschriften 3.1.1 en 3.1.2 (registratie en bepaling PFAS in afvalstoffen dient geen milieubelang)

Chemours stelt dat de afvalstromen waar het over gaat verbrand worden (conform LAP) en dat er derhalve geen milieubelang is gediend met deze voorschriften.

Reactie

Zoals wij hierboven bij zienswijze 15 reeds hebben aangegeven, geeft artikel 5.7, eerste lid, onder c van het Bor aan dat aan een omgevingsvergunning voorschriften moeten worden verbonden die toezien op een doelmatig beheer van afvalstoffen. De bepaling van het gehalte aan ZZS in af te voeren afvalstoffen is noodzakelijk voor een doelmatige verwerking van afvalstoffen. ILT heeft in haar vervolgonderzoek bij Chemours geconstateerd dat afvalverwerkers en andere schakels in de afvalstoffenketen onvoldoende weten van de aanwezigheid van (de gehalten) aan FRD. Dit geldt ook voor andere PFAS componenten. Wij zien daarom reden om dit voorschrift te behouden.

18. Voorschrift 3.1.3 (procedures)

In voorschrift 3.1.3 is opgenomen dat Chemours procedures moet opstellen op welke wijze de gehalten aan PFAS-verbindingen in de afvalstoffen bepaald moeten worden. Nu het niet mogelijk is de gehalten te bepalen (zie zienswijze 17) is dit voorschrift niet naleefbaar en moet derhalve geschrapt worden.

Reactie

Zoals wij hierboven bij zienswijze 16 hebben aangegeven is het onzes inziens (wel) mogelijk het gehalte aan ZZS-componenten in afvalstoffen te meten of te bepalen. Wij zien dan ook geen aanleiding om voorschrift 3.1.3 te laten vervallen. In een toelichting bij het voorschrift zullen wij nader aangeven wat het doel is van de procedure uit voorschrift 3.1.3.

19. Voorschrift 3.1.4 (rapportage in e-MJV)

In voorschrift 3.1.4 staat vermeld dat Chemours de hoeveelheden van de PFAS verbindingen in afvalstoffen en de verwerkingsmethode en de bestemming van de afgevoerde afvalstoffen moet rapporteren in de rapportage van het milieujaarverslag (e-MJV). In het e-MJV worden de afgevoerde hoeveelheden afvalstoffen gerapporteerd. Er is geen standaard mogelijkheid in het e-MJV om ook de verwerkingsmethode en de bestemming van de afgevoerde afvalstoffen te vermelden. Ook de hoeveelheden afgevoerde PFAS kunnen dus niet in het e-MJV vermeld worden. Verder mogen er op grond van de artikelen 5.5, vijfde lid, en 5.7, vierde lid, van het Bor geen voorschriften aan een omgevingsvergunning worden verbonden met betrekking tot het ter beschikking stellen van gegevens voor zover die gegevens op grond van titel 12.3 Wm moeten worden opgenomen in het PRTR verslag.

Reactie

In de standaardrapportage van het PRTR is inderdaad geen mogelijkheid om de gevraagde gegevens op te nemen. Deze zullen dan als bijlage aan de PRTR-rapportage moeten worden toegevoegd. Het e-MJV heeft deze mogelijkheid maar het hoeft niet digitaal. Op de relatie tussen het PRTR en artikel 5.5 en 5.7 van het Bor verwijzen wij naar onze reactie op zienswijze 9.

20. Voorschrift 3.1.5 (aangevraagde installaties)

In voorschrift 3.1.5 is bepaald dat de voorschriften 3.1.1 tot en met 3.1.4 uitsluitend betrekking hebben op afvalstoffen die vrijkomen uit de aangevraagde installaties. Onduidelijk is wat wordt verstaan onder aangevraagde installaties. Chemours heeft installaties die reeds eerder zijn aangevraagd. Daarnaast is het voorschrift overbodig aangezien de voorschriften van een veranderingsvergunning, zoals onderhavige omgevingsvergunning geen betrekking kunnen hebben op het al eerder vergunde deel van de inrichting. Anders wordt de grondslag van de aanvraag verlaten. Chemours verzoekt dit te verduidelijken.

Reactie

Voorschrift 3.1.5 heeft uitsluitend betrekking op installaties die zijn aangevraagd in de onderhavige aanvraag voor een veranderingsvergunning. Dit zal worden verduidelijkt in een toelichting bij voorschrift 3.1.5.

21. Voorschrift 3.3.1

Voorschrift 3.3.1 ziet zowel toe op gebeurtenissen binnen als buiten de inrichting, waardoor Chemours verantwoordelijk wordt gehouden voor gebeurtenissen waarop zij geen invloed heeft. Dit past niet binnen het stelsel van de Wabo. Bovendien wordt niet toegelicht waarom dit voorschrift aan de omgevingsvergunning kan en moet worden verbonden. Het voorschrift is ook niet nodig, aangezien Chemours al voldoet of gaat voldoen aan de eisen van voorschrift 3.3.2 (verpakking afvalstoffen).

Chemours licht dit als volgt toe: een vrachtwagen met afvalstoffen van Chemours krijgt buiten de inrichting een ongeluk. Volgens voorschrift 3.3.1 zou Chemours direct maatregelen moeten treffen, zonder dat zij daar direct van op de hoogte is. Het voorschrift is onduidelijk en daarmee rechtsonzeker.

Reactie

Een omgevingsvergunning ziet toe op handelingen die binnen een inrichting plaats vinden en op de effecten voor het milieu van deze handelingen buiten de inrichting. Wij zijn het met Chemours eens dat Chemours niet verantwoordelijk is voor het transport buiten de inrichting en effecten daarvan buiten de inrichting. Dit geldt ook voor op- en overslag buiten de inrichting. Voorschrift 3.3.1 wordt hierop aangepast. Overigens merken wij op dat deze handelingen niet worden aangevraagd en daarmee ook niet vergund worden. Wel is Chemours verantwoordelijk voor transport en op- en overslag binnen de inrichting en de mogelijke gevolgen daarvan buiten de inrichting. Hier ziet voorschrift 3.3.1 op. Wij zien daarom geen aanleiding om het voorschrift op dit punt aan te passen.

BIJLAGE 1: UITWERKING IMMISSIETOETS EN SOMBENADERING RIVM

Indirecte lozing

Element	Aangevraagde jaarvrucht in kg.	concentratie randmengzone in ng/L op basis van aangevraagde jaarvrucht.	Gehanteerde MKE.	Risico quotiënt: (concentratie/ MKE)	Is de concentratie verhoging randmengzone < 10% van de norm/toetswaarde ?
FRD [som FRD 902 en FRD 903]	2	1,552	118	0,013	Ja
Perfluorooctaanzuur [PFOA]	0,04	0,031	48	0,001	Ja
Fluortelomeer sulfonzuur [6:2 FTS]	0,5	0,388	48	0,008	Ja
Perfluorundecaanzuur [PFunDA]	0,005	0,004	0,17	0,024	Ja
Perfluorbutaansulfonaat [PFBS]	0,002	0,002	0,17	0,012	Ja
Perfluorhexaanzuur [PFHxA]	0,003	0,002	0,17	0,012	Ja
Perfluorooctaansulfonaat [PFOS]	0,002	0,002	0,65	0,003	Ja
Perfluorheptaanzuur [PFHpA]	0,002	0,002	0,17	0,012	Ja
Perfluornonaanzuur [PFNA]	0,003	0,002	0,17	0,012	Ja
Perfluordecaanzuur [PFDA]	0,005	0,004	0,17	0,024	Ja
Perfluorpentaanzuur [PFPA]	0,005	0,004	0,17	0,024	Ja
Perfluorobutanoate [PFBA]	0,021	0,016	0,17	0,206	Ja
Directe lozing					
FRD Rijkswaterstaat	5	3,856	118	0,033	
PFOA Rijkswaterstaat	2	1,542	48	0,032	
Risico mengsel (direct+indirect)	0,30				

BIJLAGE: BEGRIPPENLIJST EN LIJST VAN AFKORTINGEN

Voor zover in een voorschrift verwezen wordt naar een, *NEN*-, *NEN-EN*-, of *NEN-ISO*-, wordt de uitgave bedoeld die voor de datum waarop de vergunning is verleend het laatst is uitgegeven met tot die datum uitgegeven aanvullingen of correctiebladen. Indien er sprake is van reeds bestaande constructies, toestellen, werktuigen en installaties is de norm, BRL, CPR, PGS, NPR of het AI-blad van toepassing die bij de aanleg of installatie van die constructies, toestellen, werktuigen en installaties is toegepast, tenzij in het voorschrift anders is bepaald.

Alle onderstaande verklaringen en definities zijn van toepassing op de in de voorschriften gebruikte benamingen en termen, aangevuld met gegeven verklaringen en definities.

Besteladressen

Publicaties zijn in ieder geval verkrijgbaar bij de onderstaande instanties:

NEN, NEN-EN, NEN-ISO, -richtlijnen bij:

Nederlands Normalisatie-instituut (NEN), Afdeling verkoop

Postbus 5059

2600 GB DELFT

Telefoon : 015 - 269 04 35

Internet : www.nen.nl.

Aangevraagde PFAS-verbindingen

De volgende poly- en perfluor alkylverbindingen:

PFAS-verbinding	CAS nummer
FRD [som FRD902 en FRD903]	62037-80-3 en 13525-13-6
Perfluorocetaanzuur [PFOA]	335-67-1
Fluortelomeer sulfonzuur [6:2 FTS]	27619-97-2
Perfluorbutaansulfonaat [PFBS]	375-73-5
Perfluorhexaanzuur [PFHxA]	307-24-4
Perfluorocetaan sulfonaat [PFOS]	1763-23-1

Perfluorheptaanzuur [PFHpA]	375-85-9
Perfluoromonaanzuur [PFNA]	375-95-1
Perfluordecaanzuur [PFDA]	335-76-2
Perfluorundecaanzuur [PFunDA]	2058-94-8
Perfluorpentaalzuur [PFPA]	2706-90-3
Perfluorobutanoaat [PFBA]	375-22-4

Afvalstoffen

Alle stoffen, preparaten of voorwerpen, waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen, zoals gedefinieerd in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer.

Afvalwater

Alle water waarvan de houder zich, met het oog op de verwijdering daarvan, ontdoet, voornemens is zich te ontdoen, of moet ontdoen.

Andere PFAS-verbindingen

Poly- en perfluor alkylverbindingen niet zijnde, de onder definitie 'Aangevraagde PFAS-verbindingen' gespecificeerde verbindingen en niet zijnde PFOA, FRD en/of 6:2 FTS.

APA fabriek

Onderdeel van de Elastomeren fabriek

AV-beleid

Adequaat acceptatie- en verwerkingsbeleid bij een inrichting die afvalstoffen accepteert.

BAT

Best Available Techniques/BBT.

BBT

Beste beschikbare technieken.

BBT-conclusies

Document met de conclusies over beste beschikbare technieken, vastgesteld overeenkomstig artikel 13, vijfde en zevende lid, van de EU-richtlijn industriële emissies.

Bedrijfsafvalwater

Afvalwater (inclusief verontreinigd hemelwater), niet zijnde huishoudelijk afvalwater.

Bedrijfsriolering

Een stelsel van buizen, verbindingstukken en elementen, zoals straat- en trottoirkolken, gootelementen, verzamelputten, en installaties, zoals slibvangputten, olie-waterscheiders en controleputten, voor de opvang en afvoer van bedrijfsafvalwater.

Beste beschikbare technieken

Voor het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu meest doeltreffende technieken om de emissies en andere nadelige gevolgen voor het milieu, die een inrichting kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken, die - kosten en baten in aanmerking genomen - economisch en technisch haalbaar in de bedrijfstak waartoe de inrichting behoort, kunnen worden toegepast, en die voor degene die de inrichting drijft, redelijkerwijs in Nederland of daarbuiten te verkrijgen zijn. Daarbij wordt onder technieken mede begrepen het ontwerp van de inrichting, de wijze waarop zij wordt gebouwd en onderhouden, alsmede de wijze van bedrijfsvoering en de wijze waarop de inrichting buiten gebruik wordt gesteld.

Bevoegd gezag

Bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning, p/a DCMR Milieudienst Rijnmond Postbus 843, 3100 AV Schiedam.

BFU

Bezink- en flotatieunit, onderdeel van de waterzuivering van Chemours.

Bodem

Het vaste deel van de aarde met de zich daarin bevindende vloeibare en gasvormige bestanddelen en organismen.

Bodembedreigende activiteit

Bedrijfsmatige activiteit die gepaard gaat met het gebruik, de productie of de emissie van een bodembedreigende stof overeenkomstig de definitie van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Bodembedreigende stof

Stof die blijkens het stoffenschema, bedoeld in bijlage 2, bij deel 3, van de NRB, de bodem kan verontreinigen.

Bodembeschermende maatregel

Op de gebezigde stoffen en gebruikte bodembeschermende voorziening toegesneden beheermaatregel gericht op reparatie, schoonmaak, onderhoud, actie bij incidenten, bedrijfsinterne controle, inspectie of toezicht, ter voorkoming van immissies in de bodem of herstel van de effecten van zulke immissies op de bodemkwaliteit, waarvan de uitvoering is gewaarborgd.

Bodembeschermende voorziening

Een vloeistofkerende voorziening, een vloeistofdichte vloer of verharding of een andere doelmatige fysieke voorziening ter voorkoming van immissies in de bodem.

Bor

Besluit omgevingsrecht.

BREF

BAT Reference document.

Een in Europees verband vastgesteld document waarin de BBT worden beschreven die specifiek zijn voor een bepaalde branche of activiteit.

CWW-BREF

BREF met betrekking tot Gangbare systemen voor gemeenschappelijke behandeling en beheer van afvalwater en afvalgas in de chemiesector van mei 2016 (BREF for Common Waste Water and Waste Gas Treatment/Management Systems in the Chemical Sector).

Carcinogene stoffen

Stoffen en mengsels die kanker veroorzaken of de incidentie van kanker doen toenemen.

DCMR

DCMR Milieudienst Rijnmond
Parallelweg 1, 3112 NA Schiedam
Postbus 843, 3100 AV Schiedam
Telefoon : 010 - 246 80 00
Fax : 010 - 246 82 83
E-mail : info@dcmr.nl.

Detectiegrens

De laagste waarde van een verbinding in een monster waarbij de aanwezigheid nog voldoende adequaat kan worden vastgesteld.

Diffuse emissies

Emissie in een andere vorm dan vanuit een puntbron. De emissie kan zijn naar de lucht, bodem of water of in enig product. Diffuse emissies naar de lucht kunnen bestaan uit emissies door lekverliezen en uit oppervlaktebronnen.

Elastomeren-fabrieken

Fabriek van Chemours voor de productie van fluorelastomeren, bestaande uit de Gum-fabriek en de APA-fabriek.

Emissie

De uitstoot van één of meer verontreinigende stoffen naar de lucht.

Emissiegrenswaarde

De emissiegrenswaarde bestaat uit:

- de concentratie en/of
- de vracht van een emissie,

De emissie mag de emissiegrenswaarde tijdens één of meer vastgestelde perioden niet overschrijden.

EU-richtlijn industriële emissies

Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) (herschikking) (PbEU L 334).

FEP-fabriek

Fabriek van Chemours voor de productie van fluorpolymeren.

FRD

De som van FRD-902 en FRD-903.

FRD-902

GenX stof FRD-902, CAS-nummer 62037-80-3.

FRD-903

GenX stof FRD-903, CAS-nummer 13252-13-6.

Gas

Een stof die bij 50°C een dampdruk bezit hoger dan 300 kPa (3 bar) of bij 20°C en de standaarddruk van 101,3 kPa volledig gasvormig is.

Gevaarlijke stoffen

Stoffen en voorwerpen waarvan het vervoer volgens het ADR is verboden of slechts onder daarin opgenomen voorwaarden is toegestaan, dan wel stoffen, materialen en voorwerpen aangeduid in de International Maritime Dangerous Goods Code.

Gum fabriek

Onderdeel van de Elastomeren fabriek

Hemelwater

Alle neerslag, zoals regen, sneeuw en hagel.

Hergebruik

Elke handeling waarbij producten of verbindingen die geen afvalstoffen zijn, opnieuw worden gebruikt voor hetzelfde doel als dat waarvoor zij waren bedoeld.

Huishoudelijk afvalwater

Afvalwater dat vergelijkbaar is met afvalwater afkomstig van particuliere huishoudens.

ILT

Inspectie Leefomgeving en Transport.

Installaties

Die onderdelen van de inrichting, die als een zelfstandige eenheid kunnen worden beschouwd. Installaties kunnen met elkaar verbonden zijn, bijvoorbeeld via pijpleidingen.

IPPC

Integrated Pollution Prevention and Control.

IPPC-installatie

Installatie voor industriële activiteiten als bedoeld in bijlage I van richtlijn nr. 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (PbEU L 334).

ISO

Een door de International Organization for Standardization opgestelde norm.

Jaargemiddelde Milieukwaliteitsnormen (JG-MKN)

Jaargemiddelde milieukwaliteitsnorm zoals bedoeld in het handboek Immissietoets 2016.

Kaderrichtlijn afvalstoffen

Richtlijn nr. 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen (PbEU L 312).

Kaderrichtlijn water

Richtlijn nr. 2000/60/EG van het Europees parlement en de Raad van de Europese Unie van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (PbEU L 327).

Kwartaal

Een periode van drie opeenvolgende maanden, gerekend vanaf de datum van inwerkingtreding van deze omgevingsvergunning.

Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{A,T}$)

Het A-gewogen gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse, in de loop van een bepaalde periode optredende geluid en zo nodig gecorrigeerd voor de aanwezigheid van impulsachtig geluid, tonaal geluid of muziekgeluid, vastgesteld en beoordeeld overeenkomstig de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai', uitgave 1999.

LAP

Landelijk afvalbeheersplan.

LCMS

Analysemethode die gebruik maakt van vloeistofchromatografie en een massaspectrometer.

Maximale Aanvaardbare Concentratie Milieukwaliteitseisen (MAC-MKE).

Maximale aanvaardbare concentratie milieukwaliteitseisen, zoals bedoeld in het handboek Immissietoets 2016.

Maximaal geluidsniveau (L_{AMAX})

Het hoogste A-gewogen geluidsniveau, afgelezen in de meterstand 'fast', verminderd met de meteocorrectieterm C_m , vastgesteld en beoordeeld overeenkomstig de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai', uitgave 1999. De meterstand 'fast' komt overeen met een tijdconstante van 125 ms.

Minimalisatieverplichting

De minimalisatieverplichting houdt in dat het bedrijf blijvend naar een nulmissie streeft.

Mor

Ministeriele Regeling omgevingsrecht.

Mutageen

Mutagene stoffen veroorzaken een permanente verandering in de hoeveelheid of de structuur van het genetisch materiaal in een cel.

NEN

Een door de Stichting Nederlands Normalisatie-instituut uitgegeven Nederlandse norm.

NEN-EN

Door de Europese Commissie voor Normalisatie geharmoniseerde norm.

NRB

Nederlandse Richtlijn Bodembescherming.

Nuttige toepassing afvalstof

Elke handeling met als voornaamste resultaat dat afvalstoffen een nuttig doel dienen door hetzij in de betrokken installatie, hetzij in de ruimere economie, andere materialen te vervangen die anders voor een specifieke functie zouden zijn gebruikt, of waardoor de afvalstof voor die functie wordt klaargemaakt, tot welke handelingen in ieder geval behoren de handelingen die zijn genoemd in bijlage II bij de kaderrichtlijnafvalstoffen.

Ongewoon voorval

Elke gebeurtenis in een inrichting, ongeacht de oorzaak van die gebeurtenis, die afwijkt van de normale bedrijfsactiviteiten - met inbegrip van storingen in het productieproces en storingen in de voorzieningen (mits daaruit nadelige gevolgen voor het milieu voortkomen) van de inrichtingen alsook ongelukken en calamiteiten – en waardoor nadelige gevolgen voor het milieu ontstaan of dreigen te ontstaan.

Ontdoener van afval

Persoon of inrichting waar afval ontstaat en die zich van het afval wil ontdoen door het af te geven aan een inzamelaar, vervoerder handelaar, bewerker of verwerker.

Openbaar riool

Voorziening voor de inzameling en transport van afvalwater, als bedoeld in artikel 10.30 van de Wet milieubeheer.

Oppervlaktebron (met betrekking tot lucht)

Een niet gekanaliseerde bron, zonder vast emissiepunt, waaruit over een bepaald oppervlak verontreinigende stoffen in de buitenlucht worden geëmitteerd.

PFAS

Poly- en perfluor alkyilverbindingen.

Preventie (met betrekking tot afval)

Maatregelen die worden genomen voordat een stof, materiaal of product afvalstof is geworden, ter vermindering van:

- de hoeveelheden afvalstoffen, al dan niet via het hergebruik van producten of de verlenging van de levensduur van producten;
- de negatieve gevolgen van de geproduceerde afvalstoffen voor het milieu en de menselijke gezondheid, of
- het gehalte aan schadelijke stoffen in materialen en producten.

PTFE dispersion

Onderdeel van de PTFE fabriek,

PTFE-fabriek

Fabriek van Chemours voor de productie van fluorpolymeren, bestaande uit de PTFE-Granular, PTFE-dispersion en PTFE fijn poeder.

PTFE Fijn Poeder,

Onderdeel van de PTFE fabriek

PTFE Granular,

Onderdeel van de PTFE fabriek

Puntbron

Een gefixeerd punt van gekanaliseerde - en daarmee in principe kwantificeerbare emissies.

(p)ZZS

(Potentiele) zeer zorgwekkende stof.

Rapportagegrens

De laagste waarde van een verbinding in een monster waarbij de aanwezigheid nog voldoende adequaat kan worden vastgesteld.

REACH-verordening

REACH staat voor: Registratie, Evaluatie, Autorisatie en beperking van Chemische stoffen. REACH stelt beperkingen aan het gebruik van stoffen wanneer negatieve effecten ervan op mens en/of milieu bekend zijn.

Recycling

Nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel, met inbegrip van het opnieuw bewerken van organische afvalstoffen, en met uitsluiting van energierugwinning en het opnieuw bewerken tot materialen die bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal.

RIE

Richtlijn Industriële Emissies.

Riolering

Bedrijfsriolering of openbare riolering.

RIVM

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu.

Stofcategorie

Clustering van stoffen op basis van vergelijkbare fysische en/of chemische eigenschappen. Onderscheiden worden:

- ZS: zeer zorgwekkende stoffen, de minimalisatieverplichte stoffen;
- S: zwevende deeltjes, uitgedrukt als totaal stof;
- sO: stofvormige organische stoffen;
- sA: stofvormige anorganische stoffen;
- gA: gas- of dampvormige anorganische stoffen;
- gO: gas- of dampvormig organisch, met uitzondering van methaan.

Stofklasse

Onderverdeling binnen een stofcategorie op basis van vergelijkbare (toxicologische) eigenschappen.

Toxisch

Toxische stoffen zijn in meer of mindere mate schadelijk voor organismen. Effecten kunnen optreden bij inademing, inslikken, contact met de huid, ogen of slijmvliezen. Een ander woord voor toxisch is giftig.

Verontreinigende stoffen

Stoffen die hinder of nadeel voor de gezondheid van de mens kunnen opleveren. Ook vallen hieronder stoffen die schade kunnen toebrengen aan dieren, planten of goederen. Dit kan gaan om op zichzelf staande stoffen, gezamenlijke stoffen of stoffen die in verbinding met elkaar staan.

Verwaarloosbaar bodemrisico

Een situatie als bedoeld in de NRB waarin door een goede afstemming van voorzieningen en maatregelen het ontstaan of de toename van verontreiniging van de bodem gemeten tussen het nul- en eindsituatieonderzoek zo veel mogelijk wordt voorkomen en waarbij herstel van de bodem redelijkerwijs mogelijk is.

Verwerking (met betrekking tot afval)

Nuttige toepassing of verwijdering, met inbegrip van aan toepassing of verwijdering voorafgaande voorbereidende handelingen.

Verwijdering (met betrekking tot afval)

Elke handeling met afvalstoffen die geen nuttige toepassing is zelfs indien de handeling er in tweede instantie toe leidt dat stoffen of energie worden teruggewonnen, tot welke handelingen in ieder geval behoren de handelingen die zijn genoemd in bijlage I bij de Kaderrichtlijn afvalstoffen.

Vloeistofdichte vloer of voorziening

Vloer of voorziening direct op de bodem die waarborgt dat geen vloeistof aan de niet met vloeistof belaste zijde van die vloer of voorziening kan komen.

Vloeistofkerende voorziening

Fysieke barrière die in staat is stoffen tijdelijk te keren.

Vluchtige organische vloeistoffen

Organische vloeistoffen met een dampspanning van ten minste 0,01 kPa bij 293,15 K (20°C).

VOS

Vluchtige organische stoffen.

Wabo

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Wm

Wet milieubeheer.

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

Stoffen die voldoen aan een of meer criteria of voorwaarden, bedoeld in artikel 57 van de REACH verordening.